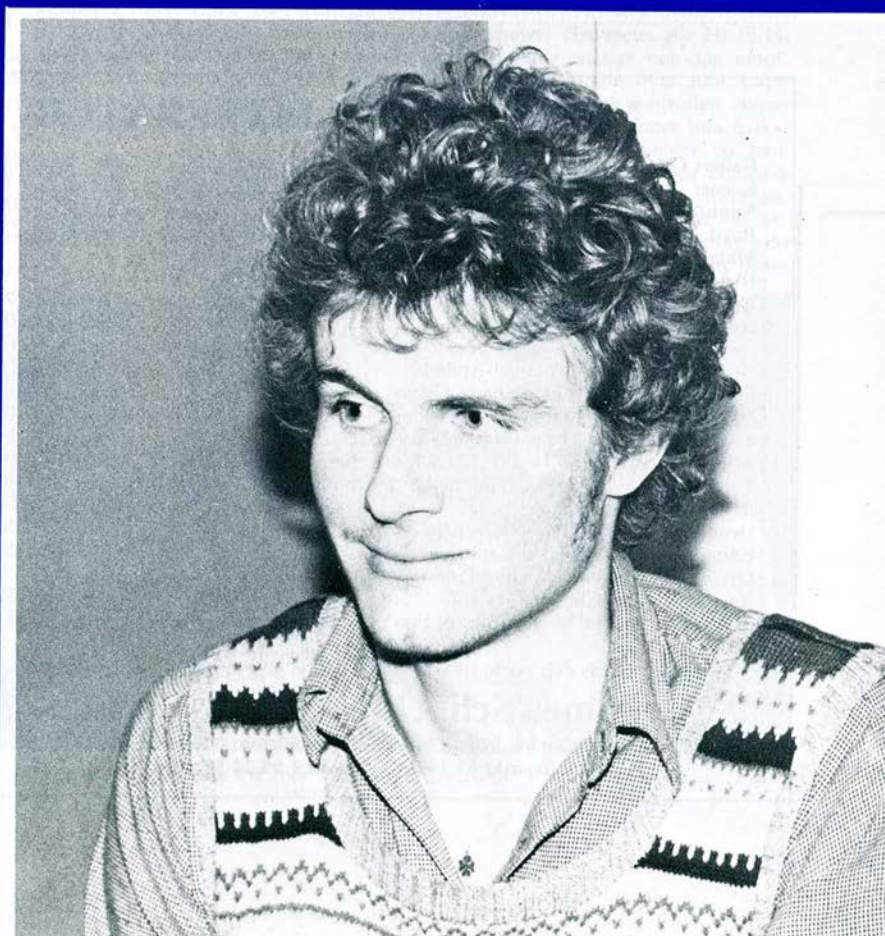

Tidskrift för **SCHACK**

6

Årgång 88 • Augusti • 1982

Ägare Sveriges Schackförbund, Ordförande Christer Wänéus. Tel. 011-11 85 00
Redaktör och ansvarig utgivare Lars Göran Ribbeck, tel. 031-14 55 28
Prenumeration Håkan Olsén, tel. 031-49 48 17
Redaktion: Eric Uhlin, 0303-102 51, Håkan Olsén, Berndt Söderborg, 0758-136 51,
Ove Kinnmark, 031-47 74 08, Jan Runnby, 031-51 08 95.
Prenumerationspris inom Europa kr. 72:–, utom Europa \$ 14.–

INNEHÅLL

SM i Gävle	163	Kommande turneringar	192
SM-kompott	179	Studier	193
Kongress med valrapport	181	J.E. Peckover	194
I Snackbaren	182	A.O. Herbstman	194
Turin	183	Problem	196
Junior-SM	184	Annons- och manuskript till TfS/7 senast den 10/9.	
Las Palmas	188		
Frimärkshörnet	191		

Omslagsbilden: Lars-Åke Schneider, Sverigemästare 1982. Foto: Hans Svedbark.

NYINKOMMEN LITTERATUR

Geller: Queens Indian Defence	alg. h	247 s	103:–
Keene: Dynamic Chess Openings	alg. h	85	57:–
Nunn/Stean: Sicilian Defence: Najdorf Variation	alg. h	186	91:–
Boyd: Kings Indian. Attacking Systems	alg. h	258	68:–
Matanovic: Schackinformatör 33 (mitten sept.)			90:–
Diel/Lindörfer: Die Schachweltmeister. Mapp med 17 fotos 30×21	h	95	23:–
Ewart: Chess: Man vs Machine	i	285	163:–
Koltanowski: Chessanecdotes II	alg. h	100	29:–
Larsen: Good move Guide	alg. h	136	57:–
Neistadt: Test your Tactical Ability	alg. h	210	68:–
Sunnucks: The Encyclopedia of Chess	alg. i	619	69:–
Tal/Khenkin: Tals Winning Chess Combinations	alg. i	409	109:–
Földeak: Schach-Olympiaden 1924-1970	alg. i	435	65:–
Mieses/Lewitt: I. und II. Int. Schachturn. San Sebastian 1911/12	i	147	130:–
Tarrasch: WM. Tarrasch-Marshall/Schlechter/Mieses 1905-16	i	102	130:–
Abrahams: Brilliance in Chess	i	143	57:–
Denker: My best Games 1929-1976	h	208	39:–
Edmondsson/Tal: Chess Scandals (VM 1978)	alg. i	234	86:–
Grefe m fl: The best of Lone Pine 1971-1980	alg. h	235	57:–
Karpov/Roshal: Chess is My Life	alg. h	359	80:–
Pritchett m fl: The best Games of the Young Grandmasters	alg. i	215	86:–

Moms och porto tillkommer. Snabba leveranser. Begär prislista!

Skånes Schackförlag AB (Sven Klerstam)

Linnégatan 65, 216 15 Malmö. Ordertelefon: 040/16 28 61, 15 45 03
Postgiro: Svenskt 63 19 45-3, Norskt 1 99 24 52, Finskt 11 21 19-5.

Krister Berg

SM 1982

Lars-Åke Schneider, Sverigemästare efter spännande och jämn SM-turnering i Gävle.

Årets SM-grupp blev den starkaste på många år, kanske den starkaste någonsin. I startfältet fanns fyra IM, två FM och en kvinnlig IM. Spänningen kunde man heller inte klaga på. Ovisst in i det sista. Sensationer är ofta en extra krydda i SM-tävlingar. Michael Wiedenkeller och Thomas Ernst är visserligen etablerade namn, men att de på allvar skulle hota förhandsfavoriterna Lars-Åke Schneider, Axel Ornstein, Dan Cramling och Nils-Gustaf Renman hade väl ingen trott.

Kanske fanns det några besvikelser också. Pia Cramling var väl inte i bästa form. Inte heller förra årets överraskningar Christer Bergström, Mats Carlsson och Michael Berg motsvarade förväntningarna.

Hela SM-tävlingen gick i gemytlighetens tecken. Arrangörerna lyckades skapa fin trivsel både bland spelare och publik. Kanske blir just Gävle 1982 vändpunkten för positiva krafter inom svenskt schack.

Vi följer de dramatiska SM-tävlingarna rond för rond. Spelet kan börja.

Rond 1

De internationella mästarna får bekänna färg redan från början. Poängmässigt får de en alldeles för hög utdelning. Thomas Welin får övertaget mot Axel Ornstein, som utnyttjar Welins tidsnöd och räddar en halva. Ställningen mellan Curt Gruvæus och Dan Cramling är helt lika till strax före avbrottet. Då tappar Gruvæus en bonde, men han har trots det remi i tornslutspelet. Gruvæus gör ett förbi-seende och Cramling tackar och tar emot. Anders Eriksson har bonde över mot Lars-Åke Schneider, som vid tidskontrollen vinner tillbaka den. Efter avbrottet finner inte Eriksson de rätta dragen och Schneider tar hem poängen. Bengt Lindberg missar en chansrik bondeframstöt mot Nils-Gustaf Renman. Istället kopplar Renman greppet och vid avbrottet har han klar vinst. Pia Cramling står bättre mot Bengt Svensson, men gör inte bästa

SM-segraren Lars-Åke Schneider mot en svår konkurrent, blivande trean Thomas Ernst. Foto: Krister Berg.

förseglingsdraget. Pia får sedan nöja sig med remi. Michael Wiedenkeller vinner mot Christer Bergström, som mer eller mindre tvingas till ett inkorrekt offer i dålig ställning. Övriga resultat: Anders Ebenfelt-Magnus Bergström 0-1, Michael Berg-Jan-Olov Lind 0-1, Tomas Carnstam-Lars Madebrink 0-1, Pavel Lacko-Göran Rörvall 1-0, Thomas Ernst-Mats Carlsson 1-0, Bengt Hammar-Jan Johansson 1-0.

Rond 2

Trion Lind, Wiedenkeller och Ernst går upp i ledningen på maximala två poäng. Lind står för rondens överraskning och besegrar IM Dan Cramling. I ett Holländskt hittar Lind starka drag mot Cramlings attacker på kungsflygeln. I Cramlings tidsnöd kan Lind avveckla till vunnit damslutspel. Wiedenkeller spelar slutet Sicilianskt mot Madebrink och får ett positionellt övertag. Madebrink tvingas ge kvalitet och kan inte hålla partiet efter avbrottet. Ernst satsar på ett kungsangrepp mot Lacko, som tvingas ge pjäs för tre bönder. Lacko får ett visst motspel som dock inte räcker i längden. M. Bergström och Schneider får upp en svårbedömd ställning. Schneider tycks vara nöjd och undviker remischeckar. Men det blir i alla fall delad poäng efter avveckling till damslutspel. Ornstein får kontroll över händelserna mot Bengt Svensson. Ett positionellt förlorat slutspel tvingar Svensson till kapitulation. Pia Cramling och Welin utkämpar rondens kanske intressantaste parti. Pia tvingas ge kvaliteten men får starkt motspel. Möjliga missar Welin vinsten strax före av-

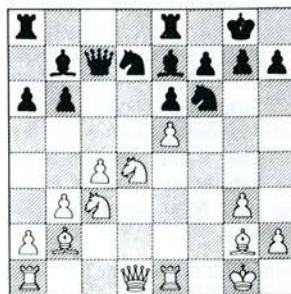
SM-turneringens tvåa, en djupt koncentrerad Michael Wiedenkeller. Foto: Krister Berg.

brottet. Det blir delad poäng efter remischeckar. Övriga resultat: B. Hammar-N.G. Renman remi, Mats Carlsson-G. Rörvall 1-0, C. Gruvaeus-M. Berg 1-0, J. Johansson-B. Lindberg 1-0, A. Eriksson-A. Ebenfelt remi, Ch. Bergström-T. Carnstam 1-0.

Nr 123 ENGELSKT

Svensson - Ornstein

1. e4 e5 2. Sf3 Sf6 3. g3 b6 4. Lg2 Lb7 5. 0-0 e6 6. Sc3 Le7 7. Te1 d6 8. e4 a6 9. b3 0-0 10. d4 cxd4 11. Sxd4 Dc7 12. Lb2 Sbd7 13. f4 Tfe8 14. e5 dxe5 15. fxe5

15. - Sxe5 16. Lxb7 Tad8 17. Lxa6 Txd4 18. Sb5 Txd1 19. Sxc7 Txe1+ 20. Txe1 Sf3+ 21. Kf2 Sxe1 22. Lxf6 Sd3+ 23. Ke3 gxf6 24. Sxe8 Sb4 25. Lb5 Sxa2 26. Sc7 Le5+ 27. Kf3 f5 28. Se8 Le7 29. Ke3 h5 30. La4 Kh7 31. Sc7 Lc5+ 32. Kf3 Kg6 33. Le8 Kf6 34. La4 Sc3 35. Lc6 Ke5 36. Se8 Se4 37. La4 Lf8 38. Sc7 Kf6 39. Se8+ Kg6 40. Sc7 Le7 41. Le8 Kf6 42. La4 Sc5 43. Ke3 Sxa4 44. bxa4 Lc5+ 45. Kf3 Ke5 46. Sb5 Le7 47. Ke3 Lg5+ 48. Kf3 Lf6 49. Ke3 Le7 50. Sc3 Lc5+ 51. Kd3 Lg1 52. h3 Lf2 53. Se2 Kd6 0-1

Rond 3

Hårda uppgörelser vid toppborden. Fullpoängarna Lind och Wiedenkeller utkämpar ett hårt parti. Lind får den något bättre ställningen men drar på sig tidsnöd. Efter forcerade byten enas man om remi. Samma utgång blir det mellan Ornstein och M. Bergström. Ett halvhjärtat vinstförsök av Ornstein leder inte till något. Avbrottsställningen mellan Renman och Ernst är mycket komplicerad. Renman ställs inför ett svårt förseglingsdrag. Han väljer tydligen rätt och partiet slutar remi. Med små medel lyckas Schneider vinna en bonde mot Hammar. Han omsätter sedan fördelen till vinst i ett damslutspel. Rondens kampparti svarar Gruvaeus och Pia Cramling för. Båda spelarna forcerar nya damer. Gruvaeus är dock steget före vilket räcker till vinst. Welin överspelar helt Lacko redan efter 21 drag. Övriga resultat: L. Made-

brink-D. Cramling 0-1, B. Svensson-M. Carlsson 1-0, M. Berg-A. Eriksson 0-1, G. Rörvall-T. Carnstam 1-0, B. Lindberg-A. Ebenfelt 1-0, J. Johansson-Ch. Bergström remi. Efter tre ronder leder kvartetten Wiedenkeller, Ernst, Lind och Schneider, samtliga på 2,5 poäng. Sex spelare skuggar en halva efter.

Nr 124 SICILIANSKT

Gruvaeus - P. Cramling

1. d4 g6 2. e4 Lg7 3. Sf3 c5 4. Le3 Sf6 5. Sc3 cxd4 6. Sxd4 0-0 7. Dd2 d5 8. e5 Sg4 9. f4 f6 10. exf6 Lxf6 11. Lg1 e5 12. fxe5 Lg5 13. De2 Sxe5 14. Db5 De7 15. Le2 Lg4 16. Dxd5+ Tf7 17. Se4 Lxe2 18. Sxe2 Sa6 19. Sxg5 Dxg5 20. h4 De7 21. 0-0-0 Sb4 22. De4 Tc8 23. Sc3 Te4 24. Ld4 Sc6 25. Dd5 Sxd4 26. Txd4 Txd4 27. Dxd4 Sc6 28. Dd2 Dc5 29. Te1 Tf2 30. Se4 Txd2 31. Sxc5 Txc2 32. Sxb7 Sb4 33. Te8+ Kf7 34. Sd6+ Kf6 35. a3 Sxc2 36. Se4+ Kf5 37. Te7 h5 38. Sd2 Sd4 39. b4 Th2 40. Tf7+ Kg4 41. a4 Txb4 53. Txa7 Th1+ 43. Kb2 h4 44. Td7 Sf5 45. b5 h3 46. b6 Td1 47. b7 h2 48. b8D h1D 49. Db4+ Kg3 50. Td3+ Kf2 51. Tf3+ Kg1 52. Dc5+ Kh2 53. Dc2 Kg2 54. Sf1+ Kg1 55. Df2 matt

Rond 4

Tre snabba remier inleder rondan. D. Cramling-Ornstein, Welin-Gruvaeus och M. Bergström-Renman visar varandra ömsesidig respekt. Vid toppborden blir det däremot hårdare tag. Wiedenkeller och Schneider spelar slutet Sicilianskt. Efter avveckling av pjäser gör Schneider ett misstag och tappar bonde. Efter avbrottet kan han inte hålla det likfärgade löparslutspelen. Ernst försvarar sig med sparskt mot Lind, och spelar det ovanliga Sd4. Ernst får farliga fribönder på kungsflygeln och avgör efter avbrottet. Rondens behållning är naturligtvis Bengt Svenssons vackra vinstparti mot Jan Johansson. En vinnande kungsavvandring i svår tidsnöd! Övriga resultat: Ch. Bergström-B. Hammar 0-1, A. Ebenfelt-G. Rörvall 0-1, P. Lacko-P. Cramling remi, L. Madebrink-A. Eriksson 0-1 T. Carnstam-M. Berg remi, B. Lindberg-M. Carlsson 1-0. I topp efter fyra ronder ligger Wiedenkeller och Ernst på 3,5 poäng. Ett koppel av inte mindre än elva spelare står på 2,5 poäng.

Nr 125 SICILIANSKT

Wiedenkeller - Schneider

1. e4 e5 2. Sc3

En variant jag hade framgång med under SM. Beror det på att jag fick fördel i alla partier? Nej, det handlar om en annan sak, som jag tror

att flera kan ha glädje av att känna till: Jag anser inte att det är värt att utmana starka teoretiker på duell i forcerade varianter. Min styrka (om jag nu har någon) ligger inte där. Därför tror jag att det är förnuftigt att välja lite lugnare och ovanligare varianter, och inleda kampen efter öppningen.

2. - Sc6 3. g3 g6 4. d3 Lg7 5. Le3 d6 6. Dd2 e5!?

Först tyckte jag att draget såg antipositionellt ut. Svart stänger frivilligt sin löpardagonal, och d5 försvagas. Men vid närmare eftertanke blev jag bekymrad. Syftet med Dd2 är ju att vid tillfälle spela Lh6 och byta bort Lg7, det kändes inte lika roligt när svart stängt in sin löpare. Dessutom är punkten d5 svår att utnyttja, t.ex.: 7. Sd5 Le6 8. c3 Lxd5 9. exd5 Se7 10. Lg2 Sf6 11. c4 Sf5 och svart står bra.

7. Lg2 Sd4 8. Sd5 Le6 9. c4

9. c3 Lxd5! 10. exd5 Sf5.

9. - Sf6 10. Se2?

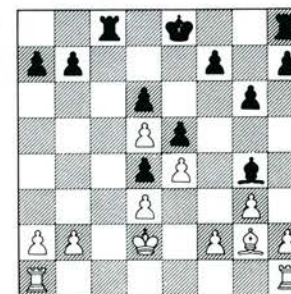
Nu får svart fördel. Vit hade vissa problem, 10. Sxf6+ förbättrar inte situationen, 10. - Lxf6 (10. Dxf6?? 11. Lg5!) och nu: 11. Lh6?! g5! följt av Tg8 g6 11. Sf3 Lh3! eller 11. Se2 Lg4 12. Sxd4 cxd4 13. Lh6 g5!

Bästa försöket var nog 10. h3 0-0 11. Se2, om 11. - Dd7 så 12. Lg5 och svart måste släppa pressen mot h3, en annan möjlighet är 11. - Sxd5 12. cxd5 Ld7 13. f4 Dc8 men då kan vit försöka 14. 0-0-0!?

10. - Sxd5 11. cxd5 Lg4!

Lars-Åke har behandlat öppningen utmärkt, och svart står överlägset. Men det betyder inte att partiet är avgjort! Jag tror att det är absolut viktigast att alltid vara beredd att kämpa och strö ut häftstift på motståndarens väg till segern.

12. Sxd4 cxd4 13. Lh6 Lxh6 14. Dxh6 Da5+ 15. Dd2 Dxd2+ 16. Kxd2+ Tc8

Det är dags att göra upp en plan. Min första tanke var att byta av bägge tornparen och gå in i löparslutspelen, t.ex. 17. Tc1 Ke7 18. T×c8 T×c8 19. Tc1 T×c1 20. K×c1. Efter en stunds funderande blev jag emellertid rädd. Svart ställer kungen på g5 och spelar f5-f4 (-f3 ev). Om vit skjuter in h4 bryter svart med g5. Jag var inte säker på att vit kunde hålla remi, utan sökte en annan plan. Vad är anledningen till svarts fördel? Jo, Lg4 är överlägsen Lg2, inte enbart p.g.a. bondestrukturen, utan också p.g.a. aktiviteten för tillfället. Min löpare skulle kunna uträta en del på h3, eventuellt offra sig för fienden på g4. Alltså h4 och Lh3. Då behövs tornet på h1. En sak till var jag tvungen att ta hänsyn till, kunde svart uträta någonting mens mitt torn stod deplacerat på h3? Få se, 17. h4 Ke7 18. Lh3 L×h3 19. T×h3 Tc5 20. Th1 Thc8 21. Thc1 T×c1 22. T×c1 T×c1 23. Kc1 f5 och Kf6 med vinstchanser. Troligen är 20. Tc1 bättre, men jag var ändå orolig, och beslöt att byta ett tornpar först.

17. Tac1 Ke7 18. h4 T×c1 19. K×c1 Te8†

Det fanns en annan idé i ställningen, att öppna f-linjen. 19. – Tf8 20. Kd2 Ld7 21. Tf1 f5 22. f4 och vit verkar klara sig, t.ex. 22. – f×e4 23. d×e4 Lb5 24. Tf3 och 25. f×e5

20. Kd2 Tc5 21. f4 Tb5 22. Kc2 Tb5† 23. Kd2 Tb5 24. Kc2 f5

Svart spelar på vinst, och dragupprepnigen syftade bara på att visa vem som hade övertaget.

25. Lh3 Lf3?! 26. Te1 (!)

Svart har spelat riskabelt, och får nu se upp,

N-G Renman i sjätte rondens möte med Dan Cramling. Foto: Krister Berg.

t.ex. 26. – f×e4 27. d×e4 Kf6 28. Ld7! Tc5† 29. Kd3 Tc7 30. Lh3 med hotet Tf1. Med sitt nästa drag kliver svart rakt in i en fallgrop, endast övertäckt av en f4-matta.

26. – Kf6? 27. f×e5†! K×e5

27. – d×e5 går nämligen inte, 28. Tf1! Le2 29. Tf2 Lh5 30. g4.

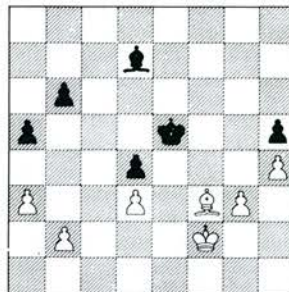
28. e×f5† Kf6

28. – K×d5? 29. f6! Tc5† 30. Kbl Tc7 31. Te7 (eller f1).

29. f×g6 K×g6 30. Te6† Kg7 31. T×d6 T×d5 32. T×d5 L×d5

Ett intressant slutspel har uppstått. Vi avvaktar till avbrottet.

33. Lf5 h5 34. a3 Kf6 35. Lh7 a5 36. Kd2 b6 37. Ke2 Le6 38. Le4 Ke5 39. Kf2 Ld7 40. Lf3 Le8 41. Le4 Ld7 42. Lf3 Förseglingsdraget.

Ta en noggrann titt på diagramställningen! Jag vet nu efteråt att det finns en skatt begravd, men det är inte lätt att finna vägen dit...

Svart måste spela 42. – Le8, om 42. – Lg4? så 43. L×g4 h×g4 44. a4! och vit kommer in med kungen. Efter 42. – Le8 måste vit bryta med g4, det kan ske på följande sätt:

1: 43. g4 h×g4 44. L×g4 Kf4 45. Le2 Lg6 46. h5 Lf5 och vit kan inte vinna.

II: 43. Le2 Lg6 44. g4 h×g4 (44. – Kf4 förlorar, t.ex. 45. g5 Lf7 46. Lf3 Le8 47. Le4 Kg4 48. g6 K×h4 49. g7 Lf7 50. Lh7) 45. Kg3 Lf5 46. h5 Kf6 47. Kf4 och nu har svart paraden 47. – g3!! 48. K×g3 Kg5 och på 49. h6 spelar svart lugnt 49. – Lh7.

Jag var fortfarande osäker på hur jag skulle fortsätta när spelet återupptogs. Men så såg jag plötsligt alltihop! Vit vinner ett tempo med kungen och tvingar svart att flytta antingen kungen från e5 eller löparen från g6.

42. – Le8 43. Ld1 Lf7 44. Le2 Lg6 45. Kg2! Lf7 46. Kf3 Ld5† 47. Kf2 Lf7 48. g4! h×g4

48. – Kf4 49. g5 Lg6 50. Lf3 och vit vinner efter både 50. – L×d3 51. L×h5 och 50. – Le8 51. Le4, också ett eventuellt bondeslutspel efter 50. – Ke5 51. Le4 L×e4 52. d×e4 K×e4 är vunnit för vit.

49. Kg3 Lh5 50. L×g4 Lg6 51. Le2 Kf5 52. h5 Lh7 53. Lf3! Kg5 54. Le4 Lg8

Eller 54. L×e4 55. d×e4 K×h5 56. Kf3 Kg5 57. Ke2 Kf4 58. Kd3 Ke5 59. a4.

55. h6 K×h6 56. Kf4 Lb3 57. Ke5 Kg5 58. Ld5

Vit måste fortfarande spela exakt. Det vore fel att spela 58. K×d4 p.g.a. Kf6 och kommer kungen till d6 är partiet remi. Vits vinstplan är att ta b6 bonden och gå på med b-bonden. För att undvika att svart får motspel mot d3-bonden, så ska vit rycka fram maximalt med b-bonden innan han lämnar e5 med kungen.

De nästa dragen är lite trevande, men när jag väl genomför vinstplanen är partiet avgjort.

58. – La4 59. Le4 Lc6 60. b3 Lf3 61. b4! a×b4 62. a×b4 Lg2 63. b5 Lf3 64. Kd6 1–0

Ett lärorikt slutspel!

Anm. för TFS av Michael Wiedenkiller

Nr 126 SPANSKT

J-C Lind – T. Ernst

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 Sd4

Bird-varianten som skall ge vit en liten fördel enligt teorin. Draget kan dock alltid försvaras som överraskningssyfte och vem vet, Ernst kanske har kommit på något.

4. S×d4 e×d4 5. 0–0 c6 6. La4 Sf6 7. c3

7. d3 anses som bäst.

7. – Db6 8. e5 Sd5 9. Dg4 d×c3 10. d×c3 d6 11. De4 Le6 12. Sd2 d×e5 13. D×e5 0–0–0

Svart har klarat spelöppningen bättre än vit och är före i utvecklingen.

14. Sc4 Dc7 15. Lb3 D×e5 16. S×e5 Ld6 17. Sf3 f6 18. Sd4 Ld7 19. L×d5

Vit ger bort löparparet i hopp om spel mot den isolerade d-bonden – en faktor som han tyvärr ej kan utnyttja i detta parti.

19. – c×d5 20. Le3 b6 21. Tfe1 The8 22. a4 Kb7 23. a5 Te4! 24. f3 Te7 25. a×b6 a×b6 26. Lf2 T×e1† 27. L×e1

På 27. T×e1 får svart a-linjen.

27. – f5 28. Lh4 Tg8!

Inledning till en stark manöver. Svart har goda angreppschanser.

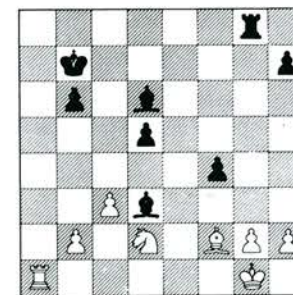
29. Lg3 f4 30. Lf2 g5 31. Sb3 g4 32. f×g4 L×g4 33. Kf1

Det hotade Lh3.

33. – Lf5! 34. Sd2

34. Td1 gick naturligtvis ej p g a Lc2 och på 34. Sc1 hade följt Le4.

34. – Ld3† 35. Kgl

35. – Le4!

Ger svart ett avgörande övertag i centrum.

36. S×e4 d×e4 37. Td1 Kc6 38. Ld4

På L×b6 spelar svart Tb8.

38. – f3 39. g3 h5 40. Kf2 h4 41. Ke3 h×g3 42. K×e4 f2! 43. Kf3

Eller 43. h×g3 Te8† åtföljt av Te1.

43. – Te8 44. Le3 Le5 0–1

Efter 45. L×c5 b×c5 46. Tf1 Te1 47. Kg2 g×h2 är det slut.

Ove Kinnmark

Nr 127 KUNGSINDISKT

Bengt Svensson – Jan Johansson

1. c4 g6 2. Sf3 Lg7 3. d4 d6 4. Sc3 Sf6 5. e4 0–0 6. Le2 e5 7. Le3

Ett drag som på senare tid har blivit allt vanligare. Idén är att efter 7. – Sc6 8. d5 Se7 spela 9. Sd2 och snabbt angripa på damflygeln utan att förlora tid på rockad.

7. – Sg4 8. Lg5 f6 9. Lh4 c6

En annan möjlighet är 9. – Sc6 10. d5 Se7 11. Sd2 Sh6 12. f3 g5 13. Lf2 f5 14. 0–0 Sg6 15. c5 och vit står något bättre som i partiet Podgajets–Legkij 1981, Inf. 31/699.

10. d5 e5?! 11. Sd2 Sh6?!

Efter 11. – h5 har svart ett tempo mindre jämfört med partiet Kasparov–Tjiburdanidze 1980 Inf. 29/62 (damen står på e7), men det verkar ändå bättre eftersom det omedelbara 12. h3 Sh6 13. g4?! inte ger något efter 13. – h×g4 14. h×g4 Sf7 följt av Lh6. I nämnda parti följde 13. Sf1 Sf7?! (bättre är Sa6 och Sc7) 14. g4 h×g4 15. L×g4 med fördel för vit.

12. 0–0 Tf7 13. Tb1 a5

Eftersom det är svårt för svart att angripa på kungsflygeln förhindrar svart tillsvidare öppnandet av b-linjen.

14. a3 Sa6 15. Sa2?!

Deplacera springaren för att snabbt genomföra b4. En bättre möjlighet var 15. Sb3 med planen Sc1 och Sd3 och sedan b4.

15. – b6 16. b4 a×b4 17. a×b4 Tfa7 18. Tb2 Sf7 19. Lg4 Sc7 20. Sc3 Lh6 21. L×c8 L×d2

Ett onödigt avbyte, men svart ville undvika 21. – T×c8 22. b×c5 b×c5 23. Sb5 S×b5 24. c×b5 följt av 25. Sc4. Men svart kunde spela 24. – L×d2 25. D×d2 g5 26. Lg3 Da5 och har knappast några problem.

22. D×d2 T×c8 23. Lg3 g5 24. f3 Tca8 25. Tfb1 Kg7 26. h3 Ta1 27. Dc1?!

Bättre genast 27. Kh2.

27. – T×b1 28. T×b1 Ta7 29. Tb3 Da8 30. Db2 Kg6?

Vi hade båda nu mindre än 5 minuter kvar av tiden.

31. b×c5 b×c5 32. Kh2 Ta1 33. Lf2?!

Bättre är 33. Tb8 eller 33. Tb7. Efter 33. Tb8 Da3 34. Tg8† Kh6 35. Db7 (35. Db8 Da8) Dc1 36. Lf2 Df4† 37. Lg3 Dc1 blir det remi. Intressantare är 33. Tb7 Da3 (enda draget, 33. – Se8? 34. Tb8 Da3 35. D×a3 T×a3 36. Sb5 med pjäsvinst) 34. Db6 Dc1 35. Sb1 Sd8! 36. Tb8 Sa6 37. D×d8 S×b8 38. Dg8† med remischeckar.

33. – Tf1 34. Sb1

34. Tb8?? T×f2 35. Db6 Da1 36. D×c7 Df1 och vinner.

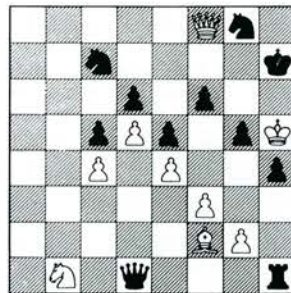
34. – Da4 35. Tb8 h5

Säkrare är 35. – Kg7 men tiden var nästan slut.

36. Tg8† Kh7 37. Db8 Dd1?

Det avgörande felet, efter 37. – T×f2 38. Df8 T×g2† 39. K×g2 Dc2† är det remi då 40. Kg3?? h4† leder till matt. Nu vinner vit med kungsangrepp, bokstavligt menat.

38. Df8 Th1† 39. Kg3 h4† 40. Kg4 Sh6† 41. Kh5 S×g8

42. Df7† Kh8 43. Kg6

En originell slutställning.

1–0

Anm. för TFS av Bengt Svensson

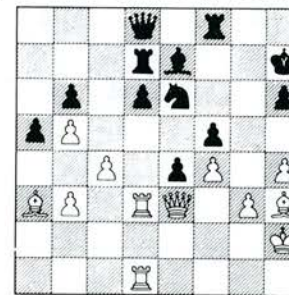
Rond 5

Thomas Ernst går ensam upp i ledningen i SM-gruppen. Han vinner rondens parti mot Wiedenkeller som kommer helt fel i spelöppningen i ett Franskt parti. Schneider utkämpar ett ställningskrig på damflygeln mot Lind och vinner till slut en bonde. I avbrottet hittar Schneider ett direkt avgörande vinstdrag. Pjäsavbyten blir det i mittspelet mellan Ornstein och Renman. I avbrottet enas man om remi. Bengt Svensson får övertaget mot Gruvaeus som dock kan rädda tornslutspelet till remi. Anders Eriksson tar sin tredje raka vinst. Strax före tidskontrollen får han in ett avgörande offer mot Bengt Lindberg. Dan Cramling och Magnus Bergström delar poängen efter dragupprening i 19:e draget. Övriga resultat: P. Lacko–Ch. Bergström remi, T. Carnstam–A. Ebenfelt 1–0, L. Madebrink–P. Cramling remi, B. Hammar–T. Welin remi, M. Carlson–M. Berg 1–0, G. Rörvall–J. Johansson remi. Poängställningen: Ernst 4,5, Eriksson, Schneider och Wiedenkeller 3,5. Inte mindre än åtta spelare står på 3 poäng.

Nr 128 DAMINDISKT

Eriksson – Lindberg

1. d4 Sf6 2. Sf3 e6 3. c4 b6 4. g3 Lb7 5. Lg2 Le7 6. 0–0 0–0 7. Sc3 Se4 8. Dc2 S×c3 9. D×c3 c5 10. b3 Lf6 11. Lb2 d6 12. Dd3 Dc7 13. h4 h6 14. e4 Sd7 15. De2 c×d4 16. S×d4 a6 17. Tfd1 Tfd8 18. Tac1 Tac8 19. a4 Db8 20. De3 Sc5 21. Te1 Da8 22. Ta2 a5 23. Tad1 Td7 24. La3 Ted8 25. Sb5 Le6 26. Kh2 Le7 27. Lb2 Tf8 28. f3 Dd8 29. Te2 e5 30. Lh3 Se6 31. Ted2 Kh7 32. La3 L×b5 33. a×b5 g6 34. Td3 f5 35. e×f5 g×f5 36. f4 e4

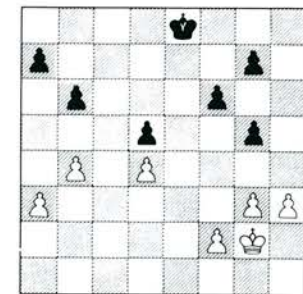
37. L×f5† T×f5 38. D×e4 Sg7 39. g4 Kg8 40. g×f5 L×h4 1–0

Rond 6

Ernsts ledning blir bara tillfällig. Han förlorar rondens parti mot Schneider efter hård kamp. Ställningen är ganska lika, men Schneider spe-

lar på vinst och avböjer ett remiförslag från Ernst. Ett bondeslutspelet uppstår, men är det verkligen vinst för Schneider? Plats för egna analyser:

Ernst

Schneider

Avbyten har skett på e8, och Schneider är vid draget: 38. Kf3 Kf7 39. Kg4 Kg6 40. f4 (kanske vinstdraget) b5 41. f×g5 f×g5 42. h4 g×h4 43. g×h4 Kf6 44. h5 g6 45. h6 a6 46. Kh4 1–0.

Anders Eriksson tappar två bönder mot Wiedenkeller och tvingas kapitulera. Hammar sätter bort pjäs efter 18 drag mot Bengt Svensson och ger upp. Gruvaeus offerar tveklaktigt kvalitet mot Ornstein, som inte hittar rätt fortsättning. Delad poäng inför remischeckar. D. Cramlings bondeformation mot Renmans kungsställning ser imponerande ut. Men rätt försvar ger Renman en halva. M. Bergström tar sin femte raka remi mot Welin. Övriga resultat: J. Johansson–P. Lacko remi, G. Rörvall–J.O. Lind 0–1, P. Cramling–T. Carnstam 1–0, M. Carlson–L. Madebrink remi, M. Berg–A. Ebenfelt 1–0, B. Lindberg–Ch. Bergström remi.

Poängställningen: Ernst, Wiedenkeller, Schneider 4,5, Bengt Svensson 4, Ornstein, Welin, Lind, D. Cramling, Gruvaeus, Renman, Eriksson och M. Bergström 3,5.

Rond 7

Dags för SM-gruppens längsta parti. Det utkämpas mellan Ernst och Bengt Svensson. I ett sicilianskt parti får Ernst en viss terrängfördel. Efter avbrotten hittar inte Ernst rätta fortsättningen. Till slut kan Bengt vinna efter 105 drag. Att han då faktiskt leder SM-gruppen efter sju ronder står klart först två ronder senare. Schneider ger kvalitet mot Ornstein, men får ett starkt löparpar och fribonde. Ornstein kan dock avveckla till säker remi. I ett franskt parti får Renman initiativet mot Wiedenkeller och avgör med mattangrepp. Welin och D. Cramling utkämpar ett händelserikt parti som slutar

remi. Gruvaeus får bönder över i ett tornslutspel och vinner lätt mot Lind. Magnus Bergström delar poängen mot Anders Eriksson och noterar därmed sin sjätte raka remi. Hammar får fördel mot Pia Cramling, men fortsätter inte rätt och får nöja sig med remi. Övriga resultat: T. Carnstam-P. Lacko 0-1, A. Ebenfelt-L. Madebrink 0-1, M. Carlson-J. Johansson remi, M. Berg-Ch. Bergström remi, B. Lindberg-G. Rörvall 0-1. Alltså ingen vit-vinst på tolv partier!

Poängställningen efter sju ronder: B. Svensson och Schneider 5, Ernst, Gruvaeus, Wiedenkeller och Renman 4,5.

Nr 129 FRANSKT

Wiedenkeller – Renman

1. e4 e6 2. d4 d5 3. e5 c5 4. c3 Sc6 5. Sf3 Sge7 6. Le2.

Teorin rekommenderar Sa3-c2.

6. - cxd4 7. cxd4 Sf5 6. Sc3 Le7 9. 0-0 0-0.

Det var dags att göra upp en plan. Jag beslöt mig för att låta Sf5 stå oantastad, g4 försvagar kungsflygeln för mycket. Ett exempel: 10. g4 Sh4 11. Sxh4 Lxh4 12. f4 Db6 13. Le3 Dxb2 14. Sa4 Da3. Min plan var att ställa ett torn på c-linjen och sedan spela Sa4-c5. Därför spelar jag Lf4, dock är detta nog en inexacthet, löparen står bättre på e3, vit behöver inte skämmas för att byta löparen mot springaren på f5.

10. a3 a5 11. Lf4 (?) Ld7 12. Tc1 f6! 13. exf6?

Hjälper svart, bättre var 13. Dd2 som garderar Lf4 och möjliggör Td1.

Axel Ornstein – femma i slutprotokollet. Foto: Krister Berg.

13. - Lxf6 14. Le5?

Dålig variantberäkning. På 14. Sb5 väntade jag Sfxd4 15. Sfxd4 Lxd4 16. Ld6 Lxb2 17. Tb1 Lf6 18. Lxf8 Dxf8 med chansrikt spel för svart. 15. Sbxd4! ger vit fördel efter Lxd4 16. Ld6 Lxb2 17. Tb1 eftersom b7 faller. 14. - Lxd4 15. Txc6 Lxf2 är oklart, och jag borde ha försökt 14. Sb5.

Efter svarts nästa drag är vits läge besvärligt.

14. - Le8! 15. Te1 Lh5 16. Sb5 Lxf3 17. Lxf3 Lxe5 18. dxe5 Db6 19. a4 Sh4

Eftersom vit senare har en möjlighet att krångla så kanske 19. - Sfd4 var ännu starkare: 20. Dd3 Sxf3† 21. gxf3 Tf5 eller 20. Sxd4 Sxd4 21. b3 Sxf3† 22. gxf3 Tf5 23. Te3 Taf8 och svart bör vinna.

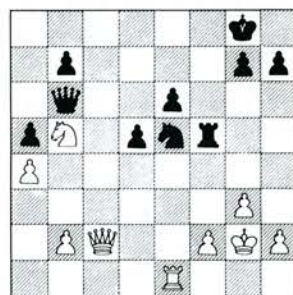
20. Tc3 Tf5 21. g3?

I en svår ställning är det lätt att göra fel. 21. Lg4 har ju t.ex. också vissa skuggsidor... Men med 21. Tb3!? fanns det fortfarande motspel, om 21. - Sxf3† så 22. gxf3 (Tg5† 23. Kf1) och 21. - Txe5 22. Txe5 Sxe5 23. Sd4 Sexf3† 24. Sxf3 Sxf3† 25. Dxf3 ger bättre chanser än partifortsättningen.

21. - Sxf3† 22. Txf3 Taf8 23. Txf5 Txf5 24. Dc2! Sxe5

Naturligtvis inte 24. - Txe5? 25. Txe5 Sxe5 26. Dc8† Kf7 27. Dxb7†!

25. Kg2

25. - Sd3!

Och först nu såg jag att det planerade 26. Te2 strandar på... ja, det ser nog läsaren själv! Resten av partiet spelar jag i tidsnöd, och dragen får tala för sig själva.

26. Dc8† Kf7 27. Te2 Txf2† 28. Txf2† Dxf2† 29. Kh3 Df5† 30. Kg2 De4† 31. Kg1 De1† 32. Kg2 De2† 33. Kh3 Sf2† 34. Kg2 Se4† 35. Kh3

Df1† 36. Kh4 g5† 37. Kg4 Df5† 38. Kh5 Dh3 matt!

En ordentlig utspelning!

Anm. för TfS av Michael Wiedenkeller

Rond 8

Schneider går loss i toppen genom att vinna första "finalpartiet" mot Bengt Svensson. Schneider spelar mycket övertygande och överspelar Svensson helt. Uppgåelsen Gruvaeus-Ernst är spännande och ovisst. Båda spelarna har utsatta kungsställningar, men Ernst hinner först. Wiedenkeller spelar med förkärlek slutet Sicilianskt. Så även i rondens parti mot M. Bergström. Wiedenkeller vinner en sund merbonde i centrum och Bergström ger upp efter avbrottet. Anders Eriksson och Renman delar poängen efter 23 drag. Rörvall spelar alltför optimistiskt, vilket Welin inte är sen att utnyttja till sin fördel. Övriga resultat: D. Cramling-B. Hammar remi, T. Carnstam-B. Lindberg 0-1, A. Ebenfelt-Ch. Bergström 0-1, L. Madebrink-M. Berg remi, P. Lacko-M. Carlson 0-1, J.O. Lind-A. Ornstein 0-1, J. Johansson-P. Cramling 1-0. Återigen en svart dag för vit! Endast två vinster men däremot sju för svart.

Poängställningen: Schneider 6, Ernst, Wiedenkeller 5,5, Ornstein, Welin, Renman och B. Svensson 5, D. Cramling, Gruvaeus, A. Eriksson 4,5.

Nr 130 ENGELSKT

Svensson – Schneider

1. c4 c5 2. Sf3 Sc6

Tom Wedberg – influerat. På andra drag än d4 följer nu e5 vilket, åtminstone när Tom har svart, brukar ge bekvämt spel.

3. d4 cxd4 4. Sxd4 e6 5. Sc3 Lb4

Fortfarande enligt samma källa. G8-springaren kanske skall till e7 istället för standardplatsen f6.

6. Sdb5 a6 7. Sd6† Ke7 8. Sxc8† Txc8

Svart får ett stort utvecklingsförspång som god kompensation för förlusten av rockadräkten och löparparet.

9. Ld2 Sf6 10. e3 d5

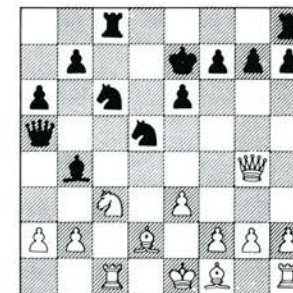
Även 10. - Se5 11. Sd5† Sxd5 12. cxd5 Da5 var möjligt.

11. cxd5 Sxd5 12. Dg4?

Hur kan vit tro att han har tid med ett sådant soloangrepp när kungsflygeln ännu inte rört på sig? Det rätta var det kombinerade försvars- och angreppsdraget 12. Db3 som hotar Sxd5†. Jag hade då tänkt spela Db6 men analyserna efter partiet visade att slutspelet efter 13. Sxd5† exd5 14. Lxb4† Dxb4† 15. Dxb4† Sxb4 16. Kd1! inte är så bra som jag trodde.

12. - Da5! 13. Tc1

Vit kan inte gardera c3 tillräckligt efter 13. D×g7 Thg8.

13. - Thd8! 14. D×g7

I varje fall konsekvent.

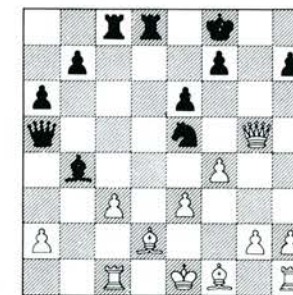
14. - Sxc3 15. bxc3

Om 15. Lxc3 Lxc3† så går inte 16. Dxc3 Sb4 17. Dxc8 Sc2† och 16. Txc3 eller bxc3 16. - Dxa2 gör inte vit glad.

15. - Se5!

Det går ändå inte att slå på b4 pga 16. - Txc1† 17. Lxc1 Dxb4† 18. Ke2 Dc4† så svart passar på att skära av damens gardering av c3.

16. Dg5† Kf8 17. f4

17. - Txd2!

Inte det enda bra draget, men ett av de bättre.

18. cxb4

18. D×e5 D×e5 19. f×e5 T×a2 följt av slag på c3 ger två merbönder, och 18. K×d2 L×c3† ger minst matt!

18. – T×c1† 19. K×d2

Vad nu då? Alla pjäser i slag. Har jag gjort bort mig igen?

19. – Dc7!

Matthotet på c2 räddar allt och vinner partiet.

20. Dh6† Kg8 21. Dg5† Sg6 22. Ke2 Dc2† 23. Kf3 Dd1† 24. Kg3 De1† 25. Kf3 Tc2 26. Dd8† Kg7 27. Dd3 Df2† 0–1

Anm. för TfS av
Lars-Åke Schneider

Rond 9

Tillspetsad toppstrid i spännande rond. Ledande Schneider får vara tacksam för halvan mot Renman, som har fördel i partiet. Till slut måste Renman nöja sig med remischeckar. Ernst får två bönder över i ett tornslutspel mot Ornstein. Efter avbyten tar Ornstein tillbaka en bonde och håller sedan lätt remi. Welin är på hugget och tar sin andra raka vinst. Han utnyttjar Erikssons utsatta kungsställning och vinner säkert. Wiedenkeller går upp i delad ledning efter vinst mot Bengt Svensson. I mittspelet känner sig Svensson tvingad att ge kvalitet. Trots idérikt försvarsspel förlorar han efter avbrottet. Pia tar sin andra seger efter starkt spel mot Christer Bergström. Omväxlande chanser i partiet mellan J. Johansson och D. Cramling. I tidsnöden sätter Johansson bort pjäs och förlorar. Hammar vinner efter kungsangrepp mot M. Carlson. Övriga resultat: J.O. Lind–T. Carnstam 1–0, M. Berg–B. Lindberg remi, M. Bergström–C. Gruvaeus remi, A. Ebenfelt–P. Lacko remi, L. Madebrink–G. Rörvall remi. Efter nio ronder är tre spelare obesegrade, nämligen Ornstein, Welin och Renman.

Poängställningen: Schneider, Wiedenkeller 6,5, Welin, Ernst 6, Ornstein, D. Cramling, Renman 5,5, Svensson, Hammar, Gruvaeus 5.

Nr 131 ENGELSKT

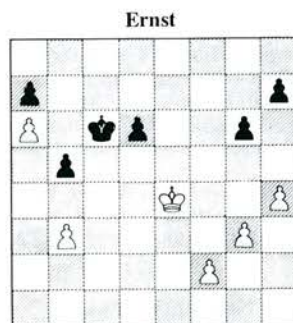
C. Bergström – P. Cramling

1. e4 g6 2. Sc3 Lg7 3. g3 e5 4. Lg2 Sf6 5. Sf3 d6 6. 0–0 0–0 7. d3 Sc6 8. Tb1 a5 9. a3 Sd4 10. Sd2 c6 11. b4 a×b4 12. a×b4 d5 13. Lb2 Le6 14. e3 Sf5 15. c×d5 S×d5 16. S×d5 c×d5 17. Sf3 Db6 18. Te1 f6 19. Lh3 Kh8 20. Lf1 Ta2 21. Te2 Tfa8 22. Lc3 T2a3 23. Le1 Sd6 24. Te2 Sb5 25. Te1 Lh6 26. Sd2 Lf5 27. Sb3 d4 28. Sa5 d×e3 29.

Tcc2 De6 30. S×b7 e×f2† 31. L×f2 Lg4 32. De1 Ta1 33. Tb1 T×b1 34. D×b1 Sd4 35. Tc5 Sb3 36. Tc3 Ta1 37. T×b3 T×b1 38. T×b1 Da2 39. Te1 Lf3 40. Sd6 Ld2 0–1

Rond 10

Schneider återigen ensam i ledningen. Han vinner rondens parti mycket vackert mot tidigare obesegrade Welin. Ornstein och Wiedenkeller utkämpar ett hårt positionellt parti. Efter 27 drag enas spelarna om remi. Renman har klar fördel mot Bengt Svensson. I tidsnöden spelar Renman bort fördelen och får nöja sig med remi. D. Cramling och Ernst utkämpar ett dubbelt tornslutspel. Efter avbrottet avvecklas båda tornen och ett bondeslutspel uppstår. Denna gång drar Ernst längsta sträet, men nog har man en känsla av att Cramling inte spelar rätt. Vit har Cramling, men det är Ernst som är vid draget:

Cramling

47. – Kb6 48. Kd5 K×a6 49. Kc6 d5 50. K×d5 Kb6 51. g4 a5 52. f4 a4 53. b×a4 b×a4 54. f5 g×f5 55. g×f5 Kc7 56. Ke6 Kd8 57. Kf7 a3 58. h5 a2 59. h6 a1D 60. Kg8 Df6 61. K×h7 Df7† 62. Kh8 Ke8 63. h7 Kf8 0–1

Hammar tar en andra raka då han pressar fram pjäsförlust för Gruvaeus. Övriga resultat: P. Cramling–M. Bergström remi, J.O. Lind–A. Eriksson remi, T. Carnstam–J. Johansson 1–0, P. Lacko–M. Berg 1–0, B. Lindberg–L. Madebrink remi, G. Rörvall–Ch. Bergström 0–1, A. Ebenfelt–M. Carlson remi.

Poängställningen: Schneider 7,5, Wiedenkeller, Ernst 7, Ornstein, Welin, Renman, Hammar 6, Svensson, Lind, D. Cramling 5,5.

Nr 132 ENGELSKT

T. Welin – L-Å Schneider

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Sc3 e6 4. g3 b6 5. Lg2 Lb7 6. 0–0 Sf6 7. e4 Db8 (!)

Damen kan härifrån få fler funktioner än på c7 och så slipper man ju oroa sig för Sb5.

8. b3 Le7 9. d4 c×d4 10. S×d4 0–0 11. Lb2 S×d4 12. D×d4 Td8 13. Kh1

Vit vill spela f4 men som fortsättningen visar är textdragat ett bortkastat drag. Bättre är Td1 eller varför inte a3 och b4.

13. – Lc6 14. Tae1 Lf8

Allt enligt 3-raderssystemets kända mönster. Ett av svarts första mål är att så sakta genomföra b5 för att sedan ta initiativet med en annan framstöt nämligen d5. Lars-Åke kan sitt system och partiet blir därför mycket instruktivt.

15. Dd1 a6 16. a4 Db7 17. Sd5

Welins styrka är taktiskt spel och då är detta drag naturligt men draget har sina skuggsidor. Svart genomför nu ännu lättare b5.

17. – Se8 18. Lc3 b5 19. a5 Tab8 20. Sb6 Lc5

Luktat bondevinsnt eftersom 21. Ld4 ej går för Lb4.

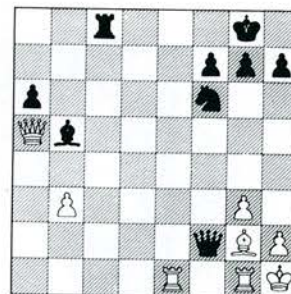
21. Da1 L×b6 22. a×b6 d5! 23. e×d5 e×d5 24. c×b5 L×b5 25. Tg1 D×b6!

Kan väl knappast räknas som kvalitetsoffer då svart får 2 bönder på köpet.

26. La5 D×f2 27. L×d8 T×d8 28. Da5 Tc8 29. L×d5 Sf6!

In på banan kommer denna granna fullblodshingst som TV skulle uttryckt det och gör slut på partiet.

30. Lg2

30. – Sg4

Svart har mängder av hot: Lc6, Se3 Dd4 osv. och då vit inte hinner med 31. h3 p.g.a. D×g3! är det förlätligt att han inte ser ett ännu värre hot.

31. Tc1

På 31. Td1 finns 31. – Dd4! med idén kvävsmatt.

31. – D×g1!!

32. K×g1

Mer stilrent var 32. T×g1.

32. – T×c1† 33. Lf1 h5

0–1

Ove Kinnmark

Nr 133 KUNGSINDISKT

B. Hammar – C. Gruvaeus

1. e4 g6 2. Sc3 Lg7 3. Sf3 d6 4. g3 e5 5. d4 Sd7 6. Lg2 Se7

Sf6 är aktivare för i denna variant gäller det att så snabbt som möjligt få motspel mot e4.

7. 0–0 0–0 8. e4 e×d4 9. S×d4 Sc6 10. Sde2 (!) Te8 11. h3 a5 12. Le3 h6 13. Tc1 Sc5 14. b3 Kh7

Vit står friare och har framför allt större manöverutrymme.

15. Sd4 Ld7 16. Sdb5 Se5 17. Tc2 Dc8 18. Kh2 Lc6 19. Td2 Sed7 20. Dc2 Sf6 21. f3 b6 22. Lf2 Sa6

Svart vill förekomma vits plan: a3 och b4 och ev. Sd5 med spel på c-linjen.

23. Te1 Te7 24. a3 Te8 25. Tde2 Sc5 26. Sd4 Lb7 26. f4!

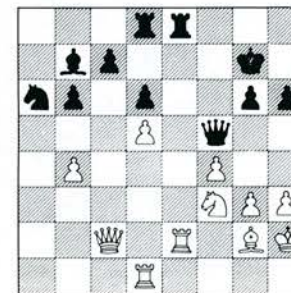
Begränsar svarts möjligheter ytterligare.

27. – Sg8 28. Sd5 Dd7 29. Td1 Se7 30. Sf3 Tad8 31. Ld4 S×d5 32. c×d5 f5 33. L×g7 K×g7

33. – D×g7 34. e×f5 ger vit överlägset spel.

34. e×f5 D×f5 35. b4 a×b4 36. a×b4 Sa6

Eller 36. – D×c2 37. T×c2 Sa6 38. Sd4.

37. Dc4! T×e2 38. D×e2 Df7 39. Sd4

Svart har blivit helt överspelad och förkortar sitt eget lidande.

39. – Lc8? 40. Sc6†

1–0

Ove Kinnmark

Rond 11

Vilken dramatik! Resultaten i den elfte ronden gör toppstriden ännu osvissare. Ledande Schneider möter Cramling, som han aldrig tidigare besegrat. Traditionen håller i sig. Cramling offerar pjäs och får avgörande fribönder på damflygeln. Welin-Wiedenkeller utkämpar ett hårt parti. Efter avbrottet är möjligheterna uttömda och man enas om remi. I ett Sicilianskt parti mot Ernst tar Hammar den s.k. testamentsbonden. Hammar kommer sedan med en nyhet som överraskar Ernst. I mittspelet får Hammar avgörande angrepp. Det är tredje raka för förbundskaptenerna, som blandar sig i toppstriden på allvar. P. Cramling ger tidigt upp mot Ornstein då hon förlorar en viktig bonde på damflygeln. Renman får initiativet och vinner slutspelet mot Lind. I tidsnöden framtvingar B. Svensson dambyte och remi mot M. Bergström. Övriga resultat: M. Berg–G. Rörvall 0–1, C. Gruvaeus–A. Eriksson 1–0, Ch. Bergström–L. Madebrink remi, M. Carlson–T. Carnstam 1–0, J. Johansson–A. Ebenfelt remi, B. Lindberg–P. Lacko remi. Två spelare står utan förlust, nämligen Ornstein och Renman.

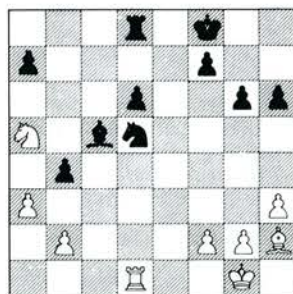
Poängställningen efter rond 11: Schneider, Wiedenkeller 7,5, Ornstein, Renman, Hammar och Ernst 7, Welin, D. Cramling 6,5, B. Svensson, Gruvaeus 6.

Nr 134 SICILIANSKT

Schneider – D. Cramling

1. e4 c5 2. Sf3 g6 3. c3 Lg7 4. d4 cxd4 5. cxd4

d5 6. exd5 Sf6 7. Lb5† Sbd7 8. d6 exd6 9. De2† De7 10. Dxe7† Kxe7 11. 0–0 Sb6 12. Sc3 Td8 13. Te1† Kf8 14. h3 h6 15. Lf4 Le6 16. Lh2 Sbd5 17. Sxd5 Lxd5 18. Sd2 Tac8 19. Tac1 Txc1 20. Txc1 Se8 21. Te1 Se7 22. Le4 Lxd4 23. Lxd5 Sxd5 24. Se4 Le5 25. a3 b5 26. Sa5 b4 27. Td1

27. – bxa3 28. Txd5 axb2 29. Td1 Tb8 30. Tb1 Tb5 31. Se4 Tb4 32. Se3 a5 33. Sd1 a4 34. Sc3 Te4 35. Sa2 Te2 36. Lf4 d5 37. Lxh6† Ke7 38. Kh2 d4 39. Kg3 d3 40. Kf3 La3 41. Ke4 d2 42. Lxd2 Txd2 43. Se3 Te2 44. Kd3 Te1 45. f4 Ke6 46. Kd2 Kf5 47. g3 Lb4 48. Txb2 Lxc3† 49. Kxc1 Lxb2† 0–1

Nr 135 SICILIANSKT

Ernst – Hammar

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Se3 a6 6. Lg5 Sbd7 7. f4 Db6 8. Dd2 Dxb2 9. Tb1 Da3 10. Lxf6 gxf6 11. Sd5 Kd8 12. f5 h5 13. Ld3 Lh6 14. De2 De5 15. c3 Se5 16. 0–0 e6 17. fxe6 fxe6 18. Sb6 Dxc3 19. Sf3 Dxd3 20. Db2 Dxe4 21. Sxa8 b5 22. Tbd1 Ke7 23. Kh1 Lb7 24. Sxe5 Dxe5 25. Dc2 De5 26. Db2 Dg5 27. Sc7 Te8 28. Sxe6 Kxe6 29. Txf6† Ke7 30. Te1† Kd7 31. Tf7† Kc6 32. Tee7 La8 33. Te1 Kb6 34.

Df2† Dc5 35. Dg3 Ld2 36. Tef1 Lc3 37. Tc1 h4 38. Dxh4 Tg8 39. Tf2 De3 40. Tcf1 Le5 0–1

Rond 12

Vilken kamprond! Endast ett parti slutar remi. Parhästarna Schneider–Wiedenkeller följs åt i toppen. Schneider har en god portion tur i partiet mot Gruvaeus. I en remibetonad ställning drabbas Gruvaeus av en blackout och går på en matt i två drag. Wiedenkeller får kontroll över händelserna mot Hammar. Två avgörande fribönder tvingar Hammar till kapitulation. I partiet Ernst–Welin uppstår det ett tornslutspel med två fribönder på var sin flygel. Ernst hinner först och vinner. Ch. Bergström och Renman delar poängen i ett löparslutspel. Ett sådant förlorar däremot M. Carlson mot Dan Cramling. Ställningen i mittspelet Lacko–Ornstein är ganska lika, men Ornstein får initiativet och forcerar vinsten strax före avbrottet. Bengt Svensson får fördel efter en stark bondeframstöt i uppgörelsen mot Lars Madebrink, som inte kan hålla partiet. Övriga resultat: B. Lindberg–P. Cramling 1–0, M. Berg–J. Johansson 0–1, A. Ebenfelt–J.O. Lind 0–1, T. Carnstam–M. Bergström 1–0, A. Eriksson–G. Rörvall 1–0.

Poängställningen inför finalronden är raffinerad – inte mindre än sex spelare kan bli årets Sverigemästare: Schneider, Wiedenkeller 8,5, Ornstein, Ernst 8, D. Cramling, Renman 7,5, Svensson, Hammar 7.

Nr 136 DAMINDISKT

Gruvaeus – Schneider

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 b6 4. a3 d5 5. cxd5 exd5 6. g3 Le7 7. Lg2 0–0 8. 0–0 Lb7 9. Sc3 Te8 10.

Lg5 Sa6 11. Tc1 e6 12. Se5 e5 13. dxc5 Sxc5 14. Sd3 Scc4 15. Lf4 Sxc3 16. Txc3 d4 17. Lc7 Dd7 18. Tc1 Lxg2 19. Kxg2 Dd5† 20. Kgl De4 21. Lf4 Sd5 22. Ld2 Ld6 23. Te1 h5 24. Da4 h4 25. Tc4 Le5 26. Sxe5 Dxe5 27. Dc2 Tad8 28. Dd3 Sf6 29. Lf4 Dh5 30. Txd4 hxg3 31. hxg3 Sg4 0–1

Rond 13

Vem skall vinna årets SM? Sex har chansen. Finalronden får en dramatisk upptakt. Ernst vinner snabbt i en Aljechin sedan B. Lindberg spelar fel efter en känd offervändning. Wiedenkeller och D. Cramling enas om remi i ett tornslutspel. Därmed har Schneidier avgörandet i egna händer. Han får bonde över mot Christer Bergström. I tidsnöden missar han förmodligen en avgörande fortsättning. Schneider får dock bonde över i ett tornslutspel. Men är det vinst? Olika uppfattningar bland experterna. Hur som helst går Bergström fel och förlorar efter 90 drag och 10 timmars spel. Schneiders SM-titel är klar. Hans andra, även i Borås 1979 stod han som slutsegrare.

Renman får övertaget mot Welin och avvecklar till vinnut slutspel. Renman blir därmed den ende utan förlust. I ett sicilianskt parti får Hammar initiativet mot Ornstein och vinner bonde. Ornstein tvingas ge upp inför ett hopplöst slutspel. Bengt Svensson är illa ute mot Göran Rörvall men lyckas klara ställningen till remi.

Övriga resultat: P. Cramling–A. Ebenfelt remi, P. Lacko–J.O. Lind remi, M. Bergström–M. Berg 1–0, M. Carlson–G. Gruvaeus remi, L. Madebrink–J. Johansson 1–0, A. Eriksson–T. Carnstam 1–0.

Pia Cramling fick denna gång inget riktigt flyt i sitt spel. Här mot förbundskaptenern Bengt Hammar som däremot lyckades förträffligt. Foto: Krister Berg.

Vi avslutar bildkavalkaden från SM-gruppen med ytterligare ett foto på svenske mästaren Lars-Åke Schneider, här från partiet mot t.v. Bengt Svensson. Foto: Krister Berg.

Nr 137 ALJECHIN

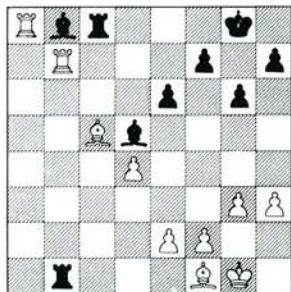
Ernst – Lindberg

1. e4 Sf6 2. e5 Sd5 3. d4 d6 4. Sf3 d×e5 5. S×e5 Sd7 6. S×f7 K×f7 7. Dh5† Ke6 8. e4 S5f6 9. d5† Kd6 10. Cf7 Sb8 11. c5† Kd7 12. Lb5† c6 13. d×c6† b×c6 14. 0-0 Da5 15. Td1† Kc7 16. Lf4† Kb7 17. Le2 Sd5 18. b4 D×b4 19. Sa3 D×f4 20. Tab1† Db4 21. T×d5 D×b1† 22. S×b1 Sd7 23. Td2 a5 24. T×d7† L×d7 25. Db3† Kc8 26. Db6 g6 27. Sc3 Lg7 28. Sd5 c×d5 29. c6 1-0

Nr 138 ENGELSKT

Schneider – C. Bergström

1. e4 c5 2. g3 Sf6 3. Lg2 d5 4. c×d5 S×d5 5. Sc3 Sc7 6. Sf3 Sc6 7. a3 g6 8. b4 Lg7 9. b×c5 Se6 10. 0-0 S×c5 11. De2 Lg4 12. Db1 0-0 13. h3 Lf5 14. Db5 Dd6 15. a4 Sd4 16. S×d4 L×d4 17. La3 Tac8 18. Tac1 b6 19. Sd5 Le6 20. Sf4 Ld7 21. Dc4 Lg7 22. a5 Db8 23. a×b6 a×b6 24. Sd5 Tfe8 25. Db4 Da7 26. S×b6 Tb8 27. D×c5 T×b6 28. Dc7 Ta6 29. Lb4 Lb5 30. d3 D×c7 31. T×c7 e6 32. Tb1 La4 33. Tbc1 Tb6 34. Le5 Tb2 35. Ta1 Le5 36. Tca7 Lb3 37. d4 Lb8 38. Tb7 Tc8 39. Ta8 Tb1† 40. Lf1 Ld5

41. T×b1 L×a8 42. Lg2 Lc7 43. L×a8 T×a8 44. Tb7 La5 45. Kg2 Kg7 46. Ld6 Ld8 47. Kf3 Lf6 48. Ke4 Ta5 49. Lb4 Ta2 50. Kd3 h5 51. h4 Ta1 52. Le5 Td1† 53. Ke4 Td2 54. Ke3 Td1 55. Td7 g5 56. h×g5 L×g5† 57. Kf3 Kg6 58. e4 h4 59. g×h4 L×h4 60. d5 e×d5 61. e×d5 f5 62. Ke2 Tc1 63. Tc7 Ld8 64. Tc6† Kf7 65. Le3 Tb1 66. Kd3 Td1† 67. Kc4 Lf6 68. Kc5 f4 69. L×f4 Ld4† 70. Kd6 L×f2 71. Tc7† Ke8 72. Ke6 Te1† 73. Kd6 Td1 74. Le5 Ld4 75. L×d4 T×d4 76. Tc8† Kf7 77. Td8 Ta4 78. Tb8 Ta6† 79. Kd7 Ta7† 80. Kc6 Ta6† 81. Tb6 Ta8 82. Kc7 Ta7† 83. Tb7 Ta8 84. Kd7 Ta6 85. d6 Ta8 86. Tc7 Kf6 87. Kc6 Ta6† 88. Kc5 Ta1 89. Te7 Tc1† 90. Kb6 1-0

* *

Slutligen lite statistik: I SM-gruppen spelades 156 partier. Vit vann 50, svart 47 och det blev 59 remier. Vits vinstprocent 53 ungefär samma som förra året, remiprocenten var 32.

SM 1982

1. L.Å. Schneider 9½, 2. M. Wiedenkiller 9, 3. T. Ernst 9, 4. N-G Renman 8½, 5. A. Ornstein 8, 6. D. Cramling 8, 7. B. Hammar 8, 8. B. Svensson 7½, 9. J.O. Lind 7, 10. T. Welin 6½, 11. C. Gruvæus 6½, 12. M. Bergström 6½, 13. A. Eriksson 6½, 14. Ch. Bergström 6, 15. M. Carlsson 6, 16. L. Madebrink 6, 17. P. Lacko 6, 18. B. Lindberg 6, 19. P. Cramling 5½, 20. J. Johansson 5½, 21. G. Rörvall 5½, 22. T. Carnstam 3½, 23. M. Berg 3, 24. A. Ebenfeldt 2½.

MÄSTARKLASSEN

Grupp 1: 1. B Westin SK Kamraterna Gbg, 9, 2. P. Korning, Linköpings ASS, 8½, 3. B Adler, SASS Sth, 8½, 4. B Kyhle, Rockaden Sth, 7½, 5. B Eriksson, Eskilstuna SK, 6½, 6. B Wihlbörn, Växjö SK, 6½, 7. J Siegeman, Malmö SS 6, 8. P Ryman, Akadem. SK U-a, 5½, 9. T Nurmi, Limhamns SK, 5½, 10. B Sundström, Rockaden S-vall, 4½, 12. J Karlsson, Västerviks ASK, 3½, 13. H Brynhammar, Stockholms SS, 1.

Grupp 2: 1. M. Unander, Vällingby SS, 8, 2. B-L Oskarsson, SS Manhem Gbg, 7½, 3. M. Bennulf, Lidköpings SS, 7½, 4. L. Ljungdahl, Helsingborgs SS, 7, 5. G. Hedin, Farsta SK, 6½, 6. P. Lichtenstein, Kristallen Sth, 6, 7. L. Åhman, Härnösands SS, 5, 8. O. Nyhlén, Linköpings ASS, 4½, 9. M. Hagberg, Hässelby SK, 4, 10. E. Bergman, Ljusdals SK, 4, 11. P. Bernsten, Limhamns SK, 3½, 12. S. Nyberg, Luleå SS, 2½, J. Becker bröt efter 4 ronder.

Grupp 3: 1. T. Ollsson, Lunds ASK, 8½, 2. B. Bengtsson, Solna SS, 7, 3. P. Olsson, Domsjö SK, 6½, 4. T. Jonsson, Rockaden S-vall, 6½, 5. M. Melander, Linköpings ASS, 6, 6. F. Hellers, Limhamns SK, 6, 7. M. Eriksson, SS Manhem Gbg, 5½, 8. L. Blomström, KH-Alliansen 72, 5, 9. G. Olsén, Wasa SK Sth, 5, 10. S. Kring, Hultsfreds SK, 4½, 11. L. Olsson, Visby SK, 4, 12. G. Österling, Överhärde SK, 1½.

Grupp 4: 1. S. Vinge, Bollmora SK, 9, 2. M. Johansson, Åstorps SS, 8, 3. G. Hjort, Sundsvalls SK, 7½, 4. S. Brydell, Limhamns SK, 7½, 5. P. Backe, KH-Alliansen 72, 7½, 6. J. Eksmyr, Eksjö SK, 7, 7. M. Lindhe, Halmstads SS, 7, 8. S. Hagberg, Upsala ASS, 5½, 9. J. Svenningsson, Uddebo SK, 5, 10. A. Berg, Kristallen, 5, 11. M. Olsson, Upsala ASS, 4½, 12. L. Wikström, SASS Sth, 3, 13. T. Axelsson, Linköpings ASS, 1½.

Grupp 5: 1. G. Marklund, K-H Alliansen 72, 9, 2. F. Nordström, Wasa SK, Sth, 7½, 3. T. Glimbrandt, Upsala ASS, 7, 4. O. Alfreðsson, Majorna SS, 6½, 5. S. Bäcklin, Farsta SK, 6, 6. L-E Johansson, Slottsbrons SK, 6, 7. F. Gustavsson, Eksjö SK, 5½, 8. B. Sjödin, SASS Sth, 5½, 9. B. Lindgren, Fagersta SK, 5½, 10. A. Sjöland, Landskrona SK, 5½, 11. B. Holmgren, Luleå SS, 5½, 12. B. Anser, Limhamns SK, 4½, 13. B. Andersson, Kymbo SK, 4.

Grupp 6: 1. K. Josefsson, Solna SS, 9, 2. A. Kling, Sandvikens SK, 8½, 3. S. Marklund, KH-Alliansen 72, 7½, 4. J. Dircks, SS Manhem Gbg, 7, 5. B. Plato, Hässelholms SK, 7, 6. U. Bergsten, Schack -08 NK, 6½, 7. C. Thörnros, Söderhamns SS, 6, 8. A. Nylén, Visby SK, 6, 9. J. Parin, Växjö SK, 5½, 10. G. Seger, Långshyttans SK, 5½, 11. P. Qvick, Staffanstorps SK, 4, 12. M. Borg, Avesta SS, 3½, 13. M. Carlsson, Upsala ASS, 2.

Klass I

Grupp 1: 1. H. Wademark, Hultsfreds SK, 7½, 2. E. Persson, Fagersta SS, 6½, 3. B. Nyberg, Upsala ASS, 6.

Grupp 2: 1. H. Dolata, Linköpings ASS, 6½, 2. L. Dock, Haninge SS Sth, 6, 3. A. Öhman, Stockholms SK, 5½.

Grupp 3: 1. S. Engström, Farsta SK, 6½, 2. J. Dalmau, Husby SK Sth, 5½, 3. M. Malmberg, Västerås ASK, 5½.

Grupp 4: 1. B. Wiker, Fagersta SS, 6½, 2. S. Johansson, Tibro SK, 6, 3. I. Tibell, AK 77 Gbg, 6.

Grupp 5: 1. J. Sittenfeld, SS Delectus Sth, 7, 2. L. Boustedt, Vällingby SS, 7, 3. M. Bergqvist, Bollnäs SS, 5½.

Grupp 6: 1. P.O. Nordström, Eksjö SK, 6, 2. A. Jägare, City Eskilstuna, 6, 3. H. Svedbark, Täby SK Sth, 5.

Grupp 7: 1. H. Nilsson, Gävle SA, 6, 2. K. Gustavsson, Växjö SK, 6, 3. B. Lundberg, Vanneberga SK, 5.

Grupp 8: 1. H.G. Andersson, Västerås ÖSK, 6, 2. J. Lindberg, Bålsta USK, 5½, 3. H. Persson, Gällivare SS, 5.

Grupp 9: 1. B. Eriksson, Bollnäs SS, 7, 2. J. Ingelbrandt, Norrköpings SK, 7, 3. K. Larsson, Schack 78 U-a, 6½.

Grupp 10: 1. O. Nilsson, Linköpings ASS, 7, 2. A. Isaksson, Uppvidinge SK, 5½, 3. K.E. Bodin, Malmbergets SS, 5½.

Grupp 11: 1. S. Bernhardsson, Rödeby SK, 7, 2. M. Burwick, SK Kramf. 5½, 3. T. Revai, Upsala ASS, 5½.

Grupp 12: 1. M. Hansson, Rockaden Umeå, 7, 2. C.G. Fackle, Stockholms SS, 6, 3. I. Kristiansson, Farsta SK, 5½.

Grupp 13: 1. K. Wahlberg, Rockaden Umeå, 8, 2. T. Carlsson, Hultsfreds SK, 5½, 3. U. Jiretorn, Bräcke-Hoby, 5.

Grupp 14: 1. M. Backlund, Fagerviks SK, 6½, 2. R. Heidenfors, Teleborg SK, 6, 3. T. Fernqvist, Linde SK, 5½.

Grupp 15: 1. G. Gustavsson, Emmaboda SS, 6, 2. M. Bergström, Vällingby SS, 4½, 3. T. Eriksson, Rockaden Umeå, 4.

Klass II

Grupp 1: 1. K. Eriksson, Lundby SS Gbg, 7½, 2. M. Kjaernstedt, Bålsta USK, 6, 3. L. Jansson, Upsala ASS, 5½.

Grupp 2: 1. P. Bjarnehag, Solna SS, 8½, 2. P. Colett, Wasa SK Sth 7, 3. S. Sjögren, Örebro SS, 6½.

Grupp 3: 1. P. Johansson, Västerviks ASK, 7½, 2. M. Öhman, Ängelholms SS, 5, 3. J. Malmdin, Sundsvalls SK, 5.

Grupp 4: 1. M. Carlhammar, SS Manhem Gbg, 7½, 2. T. Björklund, Malungs SK, 6, 3. M. Johansson, Hornödalss SK, 5½.

Grupp 5: 1. P. Rundqvist, Linde SK, 7, 2. H. Moberg, SS Manhem Gbg, 6, 3. P. Lindegren, Husby SK Sth, 5½.

Grupp 6: 1. H. Mårtensson, Bollnäs SS, 7, 2. B. Andersson, KH-Alliansen 72, 7, 3. K. Stengård, SK Passanten, 6.

Grupp 7: 1. M. Lennartsson, Vikbolandets SK, 6, 2. E. Vendelin, Sandvikens SK, 5½, 3. S. Kärrman, Lerums SK, 4½.

Grupp 8: 1. P. Juslin, Finspångs SK, 7, 2. B. Candefors, Haninge SS, 7, 3. V. Koskelainen, Kinna SK, 5½.

Grupp 9: 1. C. Johansson, Skövde SS, 7½, 2. J. Eriksson, Köpings SS, 5½, 3. S. Olsson, Heby SS, 5½.

Grupp 10: 1. G. Kärrlander, Fagerviks SK, 7, 2. A. Ljung, Rockaden Ö-vik, 5½, 3. B. Marklund, KH-Alliansen 72, 5½.

Grupp 11: 1. M. Holm, SS Delectus Märsta, 6½, 2. R. Callergård, Adolf Fredriks SK, 6, 3. I. Norbeck, Uppvidinge SK, 5½.

Grupp 12: 1. W. Samuelsson, Oskarshamn SS, 7, 2. H. Fabri, Lunds SK, 6½, 3. C. Jorda, Hofors SK, 6½.

Grupp 13: 1. P. Höglind, Västerås ASK, 7, 2. L. Sjöberg, Vanneberga SK, 6½, 3. K. Persson, Falu SK, 6.

Grupp 14: 1. B. Eriksson, Tranås SK, 7, 2. B. Haag, Borlänge SK, 6½, 3. I. Ahlkvist, Visby SK, 5.

Grupp 15: 1. A. Larsson, Västerås ASK, 6, 2. B. Westergren, Lerums SK 5½, 3. H.E. Eriksson, Luleå SS, 5½.

Grupp 16: 1. S. Eriksson, Lövangens SK, 7½, 2. R. Wiklund, AK 77 Gbg, 6, 3. J. Magnusson, Bollmora SK, 6.

Grupp 17: 1. L. Selhag, Lerums SK, 7 1/2, 2. A. Kastberg, Köpings SS, 6, 3. K. Moisio, Husby SK, 5 1/2.

Grupp 18: 1. E. Johansson, Alingsås SS, 7, 2. S. Hellberg, Götaverkens Gbg, 7, 3. H. Karlsson, Västerviks ASK 6.

Grupp 19: 1. P. A. Nygren, Schack 78 U-a, 7 1/2, 2. P. Kruuse, Kristallens SK, 6 1/2, 3. K. Gustavsson, SS Gambit N-je, 6.

Grupp 20: 1. B. Lindström, Finspångs SK, 6, 2. L. Samuelsson, Haninge SS Sth, 6, 3. M. Dysing, SS Delectus M-a, 5 1/2.

Grupp 21: 1. L. Mattsson, SK Passanten, 6 1/2, 2. S. Johansson, Jönköpings SS, 6, 3. T. Wernersson, Nyköpings ASK, 5.

Grupp 22: 1. J. Hargesson, Hässelby SK, Sth, 6 1/2, 2. S.E. Björkholm, Kalmar SK, 6 1/2, 3. U. Nilsson, SK Vimo, 5 1/2.

Grupp 23: 1. M. Sjöberg, SS Delectus M-a, 6 1/2, 2. I. Gummesson, SK Kamraterna Gbg, 6, 3. P. Green, SSK Trollhättan, 6.

Klass III

Grupp 1: 1. T. Ångqvist, SK Rockaden Sth, 8, 2. D. Ljungström, SK Fenix Borås, 6, 3. L. Nilsson, Finspångs SK, 5.

Grupp 2: 1. L. Mahte, AK 77 Gbg, 6 1/2, 2. F. Lager, Skutskärs SK, 5 1/2, 3. J. Sandbom, SK Rockaden, Sth, 5 1/2.

Grupp 3: 1. I. Carlsson, Ölands SS, 9, 2. K. Andersson, Obbola SK, 6 1/2, 3. L. Carlsson, Sollentuna SK Sth, 6 1/2.

Grupp 4: 1. J. Nordström, Västerås ÖSK, 7, 2. G. Bergqvist, Skara SS, 7, 3. P.E. Ottosson, Vanneberga SK, 6.

Grupp 5: 1. D. Östergaard, SK Rockaden Sth, 8 1/2, 2. J. Larsson, Södertälje SS, 6 1/2, 3. M. Jonsson, Vikbolandets SK, 6.

Grupp 6: 1. B. Backlund, LH Allians Hedem, 7 1/2, 2. L. Bohamn, SKK Trollhättan, 6 1/2, 3. M. Kinnunen, Upsala Ass, 5 1/2.

Grupp 7: 1. I. Erben, Husby SK Sth, 7 1/2, 2. M. Kroon, Värnamo SS, 7 1/2, 3. E. Eriksson, Skara SS, 6 1/2.

Grupp 8: 1. T. Eriksson, SK Alliance Hgb, 8 1/2, 2. L. Lundqvist, Gävle SA, 6 1/2, 3. J. Rozenich, SK Vimo, 6.

Grupp 9: 1. B. Almgren, Forshaga SK, 7, 2. A. Frost, Hultsfreds SK, 7, 3. S. Roslund, Pitteå SK, 6.

Grupp 10: 1. A. Johansson, Kalmar SK, 6 1/2, 2. R. Hagberg, Uddebo SK, 5 1/2, 3. R. Larsson, Vällingby SS Sth, 5 1/2.

Grupp 11: 1. A. Kvarnemo, Vårberg SK Sth, 7, 2. K. Åhman, Linde SK, 6, 3. R. Edvinsson, Vara SS, 5.

Grupp 12: 1. S.G. Pettersson, Hofors SK, 7 1/2, 2. T. Börjesson, Lerums SK, 7 1/2, 3. A. Öhnedal, SK S:t Eriks Sth, 6.

Grupp 13: 1. K. Eriksson, Avesta SS, 8, 2.

R. Nilsson, Vanneberga SK, 6 1/2, 3. H. Hjelm, Gnesta SK, 5.

Grupp 14: 1. B. Bråby, Karlstads SS, 6, 2. L.G. Eriksson, Malungs SK, 5 1/2, 3. J. Gunnarsson, Wasa SK Sth, 4 1/2.

Grupp 15: 1. S. Frisk, Avesta SS, 7 1/2, 2. P. Christiansson, SK Rockaden Sth, 5, 3. R. Lundberg, Vanneberga SK 5.

Grupp 16: 1. S. Sandén, SK Passanten Sth, 7, 2. B. Andersson, Kymbo SK, 6, 3. M. Hermansson, Njudungs SK, 5 1/2.

Grupp 17: 1. H. Wiklund, Örebro SS, 7 1/2, 2. J. Petersson, SK Schackv. K-a, 6 1/2, 3. I. Wästgärds, Gävle SA, 6 1/2.

Grupp 18: 1. B. Lindskog, SK Poseidon Gbg, 6 1/2, 2. G. Carlsson, HG-Schack Hgb, 5 1/2, 3. Å. Larsson, Göteborgs SS, 5.

Grupp 19: 1. H. Magnusson, Finspångs SK, 6 1/2, 2. E. Engström, Hägerstens SK, 6, 3. E. Ölander, Husby SK Sth, 5 1/2.

Grupp 20: 1. K. Neelakantan, SK Passanten Sth, 7, 2. E. Christensen, Falu SK, 6 1/2, 3. P.O. Jönbrink, Lerums SK, 5 1/2.

Grupp 21: 1. D. Bilfeldt, Norrköpings SS, 8, 2. A. Dalmau, Husby SK, 6, 3. O. Strukelj, Motala SS, 5 1/2.

Grupp 22: 1. S. Ångskog, Sandvikens SK, 7, 2. G. Lundberg, Ängelholm SS, 5 1/2, 3. H. Holfve, Fellingsbro SK, 5.

Grupp 23: 1. S. Österberg, Haninge SS Sth, 6 1/2, 2. B. Frelin, Gävle SA, 6, 3. C.O. Wieman, Majorna SS Gbg, 6.

Grupp 24: 1. P. Holmgren, Motala SS, 7, 2. H. Eliasson, AK 77 Gbg, 6 1/2, 3. M. Häggström, SK Rockaden U-å, 5 1/2, 5 1/2.

Grupp 25: 1. C. Eriksson, SK Passanten Sth, 7, 2. P. Nordström, Visby SK, 7, 3. Å. Karlsson, Laxå SK, 6 1/2.

VETERAN ELIT

1. S. Kristoffersson, Södra SS 7 1/2, 2. K-E Gannholm, Burs SK, 7 1/2, 3. G. Laneryd, Malmö ASS, 5 1/2, 4. S. Härwell, Hörja SK, 5, 5. Å. Boman, SKK Trollhättan, 4 1/2, 6. T. Johansson, Skellefteå SK, 4, 7. H. Gustavsson, Sandvikens SK, 4, 8. G. Westerholm, Skutskärs SK, 3 1/2, 9. J. Larsson, Sandvikens SK, 2, 10. H. Moberg, Sollefteå SS, 1 1/2.

VETERAN ALLMÄN

1. Bernhard Karlsson, Nässjö SK, 7, 2. Rune Lejonborg, Schack -47, 6 1/2, 3. Anders Andersson, Alingsås SS, 6 1/2, 4. Arvid Lindhult, Göteborgs SS, 6, 5. Jean Mörby, Lidköpings SS, 6, 6. Gunnar Bruce, Västerviks ASK, 5 1/2, 7. Arne Skoglöf, Sala SK, 5 1/2, 8. Lenart Jansson, Farsta SK, 5 1/2, 9. Gunnar Persson, Nässjö, 5 1/2, 10. Gustav Källberg, Gävle SA, 5 1/2, 11. Thure Jacobsson, Visby SK, 5 1/2 etc. 38 deltagare.

SM-tävlingen för klubbar

SK Rockaden, Stockholm, 14 poäng, SK Passanten, Huddinge 13, Linköpings ASS 12, Delectus SS, Märsta 10, Finspångs SK 10, Husby SK 10, Rockaden, Umeå, 10, Vällingby SS 10, Haninge SS 9, Kalmar SK 9, Lerums SK 9, Västerås ASK 9, Schack 08, Norrköping 9, Skara SS 9, Gävle SA 9.

SM-blixt

A-final: Bengt Svensson 7 1/2, C-M Björck 6 1/2, Roland Ekström 6, Chr. Bergström 6. **B-final:** P. Lichtenstein 7, Björn Andersson 6, Johan Ingbrandt 5 1/2. **C-final:** Lars Bostedt 7, Dan Cramling 6 1/2, Åke Olsson 6.

Blandad kompott från SM

Det blev 955 starter vid SM-tävlingarna i Gävle. Alltså nästan 100 fler än i Ystad (865) förra året. Förmodligen tyckte arrangörerna att årets siffra var i underkant. Man hade ju optimistiskt kalkylerat med 1200-1500 spelare. De 955 starterna fördelades på följande sätt: SM-gruppen 24, juniorkval 175, juniorfinal 8, mästarclassen 77, klass I 148, klass II 228, klass III 250, veteraner allmän klass 35, veteraner elit 10. Sammanfattningsvis en kraftig uppgång för juniorklassen och mästarclassen, en mindre uppgång för veteraner, klass I och II, medan klass III var konstant.

Spellokalerna i Folkparken var på både gott och ont. Första veckan var det stort utrymme för spelarna. Det blev dock lite trångt om saligheten andra veckan för de lägre klasserna. Spelet ägde rum på två stora dansgolv med luftkonditionering. Tekniken fungerade fint i SM-gruppen och mästarclassen, lite sämre i den stora spelokalerna. Runt omkring var det utmärkta lokaliteter. Serveringen, som sköttes av trevlig personal, var till allas belägenhet. Vid spelborden stod tillbringare med isvatten uppställda. En fin service som uppskattades av spelarna när värmen var som värst.

Arrangörer var Gästriklands Schackförbund och Gävle Schackallians. Man firade ett 60-års jubileum. 1922 gick nämligen SM-tävlingarna i schack för första gången i Gävle. Då med 43 deltagare. Årets organisationskommitté bestod av Magne Malmberg (överledare), Stig Östblom, Hasse Mineur, Gösta Viklund och Erik Molin. En tacksamhetens tanke riktade ar-

rangörerna till Gävle kommun, som på alla sätt ställde upp. Folkparken fick man t.ex. hyra gratis, kommunen ställde den fantastiskt vackra Spegelsalen i Stadshuset till förfogande för kongressförhandlingarna. Lunchen för kongressombuden och inbjudna bjöd man också på. Dessutom gav kommunen ekonomiska garantier om tävlingarna skulle gå med förlust.

Schackbulletinen ombesörjdes av Göran Persson. Utöver SM-partier innehöll den trevlig bredvidläsning. En honorär till Göran för hans beslut att trycka om första numret, som tyvärr hade en del fel. När rutinerna sedan ändrades blev det mycket bättre. Samtliga 13 nummer kunde man köpa för endast 35:-. Billedligt, om man betänker vad schacklitteratur idag kostar. Om Du vill ha bulletinerna bör Du höra av Dig – upplagan är 200 exemplar.

En trevlig mapp med allsköns information kom samtliga spelare till del. Påpassligt hade en folder "Guide för schackspelare" utarbetats. Den informerade om kommunikationer, bilvägar, sport och fritid. Sevärdheterna i Gävle med omgivningar är många. Joe Hillgården i Gamla Gefle var värt ett besök liksom Esplanaden med Rådhus och Stadshus. Utflykter till friluftsbadet Fjärran Höjder och Boulognerskogen ångrade man heller inte. De konstantreserade kunde mellan ronderna vila sina ögon på Gates "Gudinna vid hyperboreiskt hav" eller Moores "Tredelad vilande figur, draperad". Musik blev det också i folkparken under tävlingarna, faktiskt med en viss schacklig anknytning, nämligen Vita Hästen.

"Det gröna fältets schack" – fotbollens VM avgjordes som bekant under SM-tävlingarna. Några extra arrangemang för att tillgodose de intresserade behövde man inte göra. På flera ställen i Folkparken finns nämligen fasta TV-apparater monterade. Du vet kanske att brassestjärnan Socrates är en hängiven schackspelare. Han introducerade dessutom spelet i sin VM-trupp. Det var kanske kvällen före matchen mot Italien.....

Pressen och Sveriges Radio gav tävlingarna ett frikostigt utrymme. Från SR kom Sven-Gunnar Samuelsson, Uno Hedin och Lars G. Warne. I sex program informerade man om händel-

serna i Gävle. De fick med det väsentliga och gjorde dessutom trevliga intervjuer. Tidningarna i Gävle uppmärksammade SM med stora artiklar. De stora "drakarna" fanns också på plats och drog sina strån till stacken. Lokalradion var närvarande och bevakade regionens talanger.

Av SM-deltagarna var Milad Keryakes, Södertälje, 10 år, yngst, äldst Herbert Seydlitz, Stockholm och Carl Sköld, Malmö, 83 år. En yngre spelare än Milad var faktiskt anmäld i juniorklassen, men lokalpressens hårda bevakning av honom före tävlingen resulterade i att föräldrarna stoppade hans deltagande. I SM-gruppen var det endast förbundskaptenen Bengt Hammar som gjort sin sista resa med Club 33. Yngst var Pia Cramling, 19 år. Genomsnittsåldern i SM-gruppen var 25,1 år mot senaste årens 25,8 och 26,4.

Det kortaste partiet i hela SM spelades i klass I. Det var Torsten Larsson, Malung, som vann efter endast sex drag: 1. e4 e5 2. f4 Lc5 3. Sf3 d6 4. c3 Sf6 5. f×e5 S×e4 6. Da4† Uppgivet.

Det kortaste vinstpartiet i juniorklassen vann hemmasonen Rolf Gustavsson efter endast nio drag. Lite senare gjorde Niklas Kjellqvist om den bedriften. Vi fastnar dock för Rolfs vinstparti. På dessa få drag hann han med att offra damen, men nog har man sett detta förr: 1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. d4 e×d4 4. c3 d×c3 5. S×c3 d6 6. Lc4 Lg4 7. 0-0 Se5 8. S×e5 L×d1 9. L×f7† Uppgivet. Vad svart heter lämnar vi därhän, men förhoppningsvis går han inte på denna romantiska fälla en gång till.

Första partiet som blev klart i årets SM tog endast 50 minuter. Det var Tomas Aronsson, Karlskrona, som i juniorklassen vann mot Emil Pettersson, Bålsta. 25 drag på den korta speltiden tyder dock på ett alltför uppskruvat tempo. I SM-gruppen tog det lite längre tid innan första protokollet lämnades in. Efter 3,5 timmar och 24 drag stod Magnus Bergström som segrare mot Anders Ebenfelt.

Lars Bäckström kunde efter ett sabbatsår hälsas välkommen tillbaka som tävlingsledare i juniorklassen. Det var nittonde gången han var

"boss" för det uppväxande släktet, så nog kan man tala om rutin. Arne Nyberg övervakade att det gick rätt till i SM-gruppen. Det klarade han som vanligt till allas belåtenhet. Det var fjärde gången och det lär säkert bli fler. Alltid lika glade Aksel Larsen hjälpte till lite här och var, men mest som tävlingsledare i mästar-klassen.

En känd profil på nästan alla schack-SM är Torsten Kyhle. Han är mannen som kan säga när alla schackspelare är födda. Otroligt? Det tyckte också TFS och utsatte honom för ett litet test. Slumpmässigt ur mästar-klassens och SM-gruppens 100 spelare valde vi ut 10 deltagare. Resultatet helt fantastiskt: samtliga rätt. Torsten förklarar att han minns i siffror: - Där sitter 4 komma 12 Gruvaeus och spelar mot 23 komma 4 Pia Cramling. Det är bara födelsedatumet som intresserar honom, inte årtalet. - Stjärnbilden kan påverka en schackspelares spelstil, menar Kyhle.

Inte helt oväntat slog Sven Carlsson, Västerås, sitt eget rekord i Gävle. Han gjorde nämligen sin 51:a SM-start i rad. Vi tycker att Schackförbundet skall dokumentera denna prestation hos en viss rekordbok. Det skulle samtidigt bli fin reklam för schacket. Som god tvåa ligger Karl-Erland Gannholm, Burs, med 43 kongresser i följd. Båda fick en kalasstart med två raka vinster.

Resultatförmedlingen fungerade fint. Snabbt kom resultatet upp på rondlistorna. Ett önskemål är dock att spelarnas hela namn skrivs ut, alltså även förnamnet. Lite extraarbete kanske, men ett väl använt sådant. Protokollen vållade ibland problem för bulletinredaktionen. Arrangörerna ställde upp ett specialpris till "snyggaste protokollskrivaren i SM-gruppen". Enväldige domaren och överledaren Malmberg gav priset till Michael Wiedenkiller.

Som vanligt "drabbades" Sverige och Gävle av ett högtryck under SM-veckorna. Inget regn, bara vackert väder, som ibland blev i varmaste laget. Årets charterturister till dyr sol skall veta att nästa SM går i Karlskrona. Sol då kan i vanlig ordning garanteras. I Karlskrona finns bl.a. en vacker skärgård. Det kan kamrat Gust-jin intyga.

Maraton i två tappningar gick andra SM-söndagen. I spellokalen utkämpade man dubbelrond under tio timmar i tryckande värme. Många spelare hade det nog jobbigt. Samtidigt gick ett riktigt Maraton utanför Folkparken. En i Sundsvall med omgivning känd schackskribent deltog i detta självplåteri. Han sprang (näja) 42.195 meter på 5.44.18.

På "Fritt Forum", efter ordinarie kongressförhandlingar, tipsade S-G om hur vi schackintresserade radiolyssnare kan påverka Sveriges Radio för att få rapporter t.ex. från kommande OS i Schweiz. Ett "önskebrev" om OS i radio motsvarar i verkligheten 30.000 lyssnares önskemål. Enligt SR:s statistik. Om nu 300 prenumeranter av TFS fattar pennan och skriver till SR så skulle det tyda på att hela Sverige vill höra OS-schack. Allt enligt statistiken....

I ronderna 7-8 i Sverigemästargruppen inträffade något egendomligt. På 24 spelade partier vann vit endast två medan svart triumferade i inte mindre än tretton. Så nog kan man instämna i rubriken från en av våra större dagstidningar: "Swartz dag i sjunde rondem". Då vann nämligen inte Weiss ett enda parti.

"Kända från Radio och TV" var Uno Hedin, Anders Öhdal och Gunnar Karlsson. Samtliga deltog i klass III med växlande framgång. Uno refererar som bekant bordtennis och schack i radio. Anders var med i Sveriges vinnande lag i Musikfrågan för några år sedan. Gunnar är kapellmästare i Flamingokvintetten. Därför fick han ge en w.o. Men nästa år har han lagt om kvintettens spelprogram för att kunna spela samtliga ronder i Karlskrona. Tala om intresse...

Arrangörerna var mycket frikostiga med priser. I juniorklassen delades ut inte mindre än tio i varje grupp. Mycket populärt. På prisbordet sågs Orrefors kristallskålar, Ajaddinlampor, plaketter och schackböcker. I Övriga klasser där sakpriser utdelades sågs tallrikar och pryd-nadsföremål.

Krister Berg

Lugn kongress i Gävle

För första gången i Sveriges Schackförbunds kongresshistoria inleddes förhandlingarna i Gävle till ljuvlig musik. Den framfördes i magnifika Stadshusets spegelsal av trion Marianne Öhman, Inge Jonsson och Arvid Sundin. Ett mycket uppskattat inslag. - Jag skulle kanske ha avslutat med "Klart till drabbning", sa Arvid Sundin när han avtackades.

Hans, och eventuella andras, farhågor om vad som komma skulle, visade sig dessbättre överdrivna. Det blev nämligen på det hela taget en lugn kongress.

Innan själva förhandlingarna började höll andre vice ordförande i Gävle Kommun, Inga-Stina Spännare, ett välkomstanförande. Därefter utdelades årets "Schack-Gideon" till syskonen Dan och Pia Cramling. Sveriges Riksidrottsförbund var representerat och överlämnade gåvor till förbundet. I sitt inledningsanförande tog ordföranden Christer Wänéus upp den svåra ekonomiska situationen. De senaste årens skrivelser har inneburit ett bortfall på 7.500 juniorer och minskade intäkter på 254.000 kr, framhöll Wänéus. Vi måste arbeta på att höja medlemsantalet, avslutade ordföranden.

Justeringen av röstlängden klubbades igenom överraskande fort. Det brände till lite grann när man kom in på punkten "Verksamhetsberättelse med resultat- och balansräkning". Inlägg gjordes av Elof Bodgren, Kurt Kjellqvist och Rune Emanuelsson. Man efterlyste noggrannare redovisningar och framför allt en budget att arbeta efter. Skattemästaren Yngve Aspström fick dock veta att det blivit bättre, även om det alltså fanns invändningar att göra. Till slut godkände kongressen resultat- och balansräkningen och gav Cs ansvarsfrihet.

SSF:s krav på Skånes Schackförbund för ej inbetalda startavgifter från SM i Ystad kom upp. Kravet var på 22.322 kr. Skånes Schackförbund hade inkommit med ett motkrav på 39.800 kr. Det väckte en viss munterhet när förbundssekreterare Mathiesen redogjorde för dessa krav. Cs skall efter kongressen föra frågan till ett avgörande. Efter lång debatt återmitterades stadgerevisionen så när som på två paragrafer. Dessa fastställdes av kongressen efter mindre justeringar. Följande beslut klubbades vid kongressen: flickklassen får finnas kvar vid skol-SM, juniorålder vid SM fortfarande 18 år, oförändrad procedur vid val av SSF:s Ungdomskommitté.

Punkten "Avgifter till landsförbundet" vållade långa diskussioner. Cs hade föreslagit en höjning till landsförbundet med 80 %. Detta för

att också säkerställa det svenska deltagandet i OS 1982. De flesta ledamöterna menade att höjningen var alldeles för stor. Efter en något kaotisk omröstning gick kongressen medelvägen och höjde med 10 kr till 35 kr. Kongressen avslutades med att ordförande Wänéus tackade Ingastina Spännare och ombuden för givande och konstruktiva överläggningar.

Krister Berg

Valrapport från kongressen

Ordförande i Centralstyrelsen: Christer Wänéus, Norrköping, omvalt ett år. **Fem ledamöter i Cs:** Lars Holmstrand, Uppsala, Yngve Aspström, Mölndal, Bengt Hammar, Odeshög, Gunnar Carlberg, Torshälla och Bernt Söderborg, Järfälla, samtliga omvalda på 2 år. **Suppleanter:** Lars-Erik Wiik, Kramfors, omvalt ett år, Göran Hansson, Malmö nyval 1 år. **Revisorer med suppleanter:** Kurt Savegren, Stockholm och Roland Thapper, Lund, ordinarie omvalda på 1 år, Elof Bodgren, Karlstad och Allan Jonasson, Norrköping, suppleanter omvalda på 1 år. **Ordförande i Ungdomskommittén:** Stig Östblom, Gävle, nyval 1 år. **Två övriga ledamöter i Ungdomskommittén:** Alf Isaxon, Rottne och Sievert Relfors, Avesta, nyvalda 1 år. **Representanter i FIDE:** Rolf Littorin, Stockholm och Christer Wänéus, Norrköping, omvalda 1 år. **Nordiska Schackförbundet:** Christer Wänéus, Norrköping, och Lars Holmstrand, Uppsala, omvalda 1 år. **Representant i CCF:** Carl-Erik Erlandsson, Lund, **Valberedningen:** Sture Johansson, Stockholm, Carl-Erik Erlandsson, Lund och Hugo Florin, Luleå, omvald.

I Snackbaren

- De skriver ju sämre än läkare, överledare Magne Malmberg med ett SM-protokoll i handen.
- Vi överskrider matkontot, kassör Mineur tittar sig mätt på räkningar.
- Jag skall ha betalt, Thomas Ernst känner sitt attraktionsvärde öka inför en radiointervju.
- Nu skall de få ta på sig vinterpälsen, tävlingsledare Nyberg kör luftkonditioneringen i boten.
- För sex drag sedan slog jag min egen springare med min egen bonde, samme Nyberg får gå in och trösta en olycklig.
- Har det hänt något?, sent men ankommen journalist.
- Det var roligare schack förr, inte samme, men dock journalist, som varit med (för?) länge.

- Jag spelar nere i "Grytan", kokande klass II-spelare första dagen.

- Jag blir förryckt, avbrottet mot Ernst rubbar Bengt Svenssons cirklar.

- Många faktorer påverkade min poängskörd, Anders Ebenfelt sammanfattar första SM-veckan.

- De spelar ju flera öppningar samtidigt, undrande åskådare tittar på SM-gruppen.

- Schneider vinner. Han har pjäs över, åskådare som inte är imponerad av Dan Cramlings fribönder.

- Hur tycker Du jag spelar?, förbundskaptenen Hammar till journalist, nöjd med ställningen mot Ernst.

I baren: Krister Berg

SM-resultaten

Vid den preliminära lottningen noterades att åtskilliga spelare inte anmält adress och därför blev utan lottningen.

När arrangörerna ska sända ut resultatlista blir förhållandet detsamma. Åtskilliga blir utan.

Får du ingen lista eller vet klubbkompis som ej heller fått resultaten, kontakta då Förbundets kansli, Bastugatan 41, 117 25 Stockholm, 08/58 29 90. Därifrån utsänds listor till Dig om Du ej erhållit från Gävle.

Kongressnål – penna

Den prydliga kongressnålen och schackpennan med devis kan rekvireras för endast 6 kronor. Förutsättningen är att beställning sker av minst två nålar och två pennor. = 12 kr.

Sätt in det aktuella beloppet på postgiro "SM-schack -82 36 94 22 - 1". Då erhåller Du nålar och pennor fraktfritt.

Magne Malmberg

Börje Persson †

Börje Persson, Boden, avled den 7 juli i en ålder av 67 år. Inom järnvägsschackets område var han en av landets mest kända spelare, med fyra individuella mästerskap, vidare hade han deltagit i flera internationella tävlingar. Hans största schackliga insats torde dock ha varit som överledare vid de utmärkt arrangerade SM-tävlingarna i Falköping 1965, han bodde då i denna stad. För detta tilldelades han Collijn-plaketten i guld.

Paul Karlsson

Turin 1982

Ulf Andersson och Anatolij Karpov delade segern

Den stort upplagda "World Chess Master" med 8 spelare av superklass, en från varje land, blev som redan rapporterats i TFS/5 genom en serie oturliga omständigheter varken vad arrangörerna eller schackvärlden väntat sig.

Av det ursprungliga startfältet kom återbud från Larsen, Nunn och Hort. Arrangörerna lyckades skaffa ersättare men sedan även Timman dragit sig ur i allra sista stund reducerades deltagarantalet i den dubbelrondiga turneringen från planerade 8 till 7. Som lök på laxen kom efter halva turneringen Hübners sjukdom (han ledde då turneringen), Hübner måste bryta och ge walk-over i resterande partier. Frågan är om inte detta var den mest olycksdrabbade turnering på denna nivå som arrangerats, det är bara att beklaga kanske framförallt arrangörerna som lagt ner ett enormt arbete på turneringens genomförande.

Slutresultat stod i TFS/5, mycket glädjande var naturligtvis Ulf Anderssons delade turneringsseger med Karpov. Något oväntat att Ulfes 10 remier och en vinst (mot Kavalek) skulle räcka till en så framskjuten placering, likaså att Karpovs resultat, vinst och förlust mot Ljubojević plus en seger mot Portisch, i övrigt remier, skulle föra även honom till turneringsseger.

Här några partier:

Nr 139 SPANSKT

Ljubojević – Karpov

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0-0 Le7 6. Te1 b5 7. Lb3 0-0 8. c3 d6 9. h3 Lb7 10. d4 Sd7 11. Sbd2 Lf6 12. Sf1 Te8 13. Sg3 g6 14. Lh6 Sa5 15. Le2 c5 16. d5 Sc4 17. De1 Lg7 18. a4 Scb6 19. a5 Sc8 20. c4 Lxh6 21. Dxh6 Df6 22. Se2 Se7 23. Sc3 b4 24. La4 Lc8 25. Lc6 Sxc6 26. dxh6 bxc3 27. cxd7 Lxd7 28. bxc3 De7? 29. Ted1 Ted8 30. Tab1 La4 31. Td2 Tab8 32. Tdb2 Txh2 33. Txh2 f6 34. Tb6 De7 35. Sh2! Lc6 36. Sg4 Tf8 37. f3 f5 38. exf5 Txf5 39. Dd2 Kg7 40. Txh6 e4 41. fxh4 Tf7 42. e5 Dc8 43. Dh6† Kh8 44. e6 Tg7 45. Tb6 1-0

Fredligt spel till en början men med dragen 18-20, börjar jugoslaven som aldrig vunnit mot världsmästaren, en kraftig attack på damflygeln, som Karpov besvarar med stor djärvhet: 25. -Sxc6, och försöker riva upp vits bondeställning. Svart får svårigheter att organisera ett effektivt försvar och nerverna håller inte:

28. - De7? borde ersättas med 28. - Lc6. Vits 35:e drag, Sh2! är både vackert och exakt och knäcker definitivt Karpov.

Nr 140 SICILIANSKT

Spasskij – Ljubojevic

1. e4 e5 2. Sc3 Sc6 3. g3 g6 4. Lg2 Lg7 5. d3 Tb8 6. Sh3 e6 7. 0-0 Sge7 8. Le3 b6 9. Dd2 d5 10. exd5 exd5 11. Lh6 0-0 12. Lxg7 Kxg7 13. Sf4 d4 14. Scd5 Lb7 15. Tfe1 Sxd5 16. Sxd5 Dd6 17. Te2 Tfe8 18. Tae1 Te5 19. c4 Tbe8 20. f4 Txe2 21. Txe2 Txe2 22. Dxe2 Lc8 23. a3 1/2-1/2

Nr 141 SLAVISKT

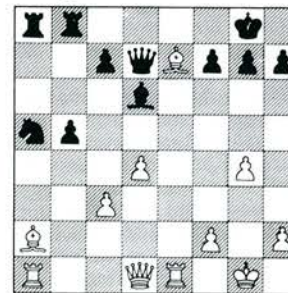
Portisch – Ljubojevic

1. d4 d5 2. c4 e6 3. Sc3 c6 4. Db3 Sd7 5. Sf3 Sgf6 6. Lg5 Da5 7. Ld2 Db6 8. e3 Dxb3 9. axb3 a6 10. Ld3 Ld6 11. e4 dxh4 12. Sxe4 Sxe4 13. Lxe4 e5 14. Lc3 exd4 15. Sxd4 Sf6 16. Lf3 0-0 17. 0-0 Sg4 18. g3 Se5 19. Lg2 Te8 20. h3 Ld7 21. Tfd1 Lc5 22. b4 Lf8 23. Sb3 Lf5 24. Sa5 Lc2 25. Td2 Lg6 26. c5 Tab8 27. Tad1 f6 28. Lxe5 Txe5 29. Td7 Le4 30. T1d4 Lxg2 31. Kxg2 Te7 32. Txe7 Lxe7 33. Td7 Kf8 34. Sxb7 Ke8 35. Te7 Lf8 36. Kf3 h5 37. Ke4 g6 38. Kd3 Le7 39. Kc4 f5 40. b3 h4 41. Sa5 1-0.

Nr 142 RYSKT

Karpov – Portisch

1. e4 e5 2. Sf3 Sf6 3. Sxe5 d6 4. Sf3 Sxe4 5. d4 d5 6. Ld3 Le7 7. 0-0 Sc6 8. Te1 Lf5 9. c4 Sb4 10. Lf1 0-0 11. a3 Sc6 12. Sc3 Sxc3 13. bxc3 dxc4 14. Lxe4 Ld6 15. Lg5 Dd7 16. Sh4 Sa5 17. La2 b5 18. a4 a6 19. axb5 axb5 20. Sxf5 Dxf5 21. Le7 Tfb8 22. g4 Dd7

23. Lxf7† Kh8 24. Lxd6 Dxf7 25. Te7 Df8 26. Lc5 Df4 27. De2 h6 28. Te4 Df7 29. Te5 Sc4 30. Txa8 Txa8 31. Tf5 Dg6 32. De4 Kh7 33. h3 Ta1† 34. Kg2 Te1 35. Lb4 Sd6 36. Lxd6 cxd6 37. Dd3 d5 38. f3 1-0

Hans Jonsson juniormästare

Som vanligt blev årets svenska juniormästerskap en stark uppvisning med många fina prestationer av de bästa spelare högst 18 år som landet kan uppvisa. Det är sant att ett flertal redan tjänar sina sporrar i mästartklassen – men den stora bredden i svensk ungdomsschack medför ändå att en lång rad av våra mest ambitiösa juniorer väljer den "egna" klassen. Även kvantitativt var den imponerande i Gävle med 175 startande i de åtta kvalgrupperna. Segerherre i finalen och ny svensk juniormästare blev den yngste finalisten, talangfulle Hans Jonsson, Schack 08, Norrköping, före den äldste, av många förhandstippade, Björn-Erik Ohlsson, Landskrona SK.

Än en gång kan man konstatera det relativa och tillfälliga när det gäller ratingtal för unga spelare. JSM 1982 hade kanske inte så många spelare över 2000, men konkurrensen är stenhård och många gör stora språng i tabellen med bara några månaders intervaller. Det står alltså fullt klart att årets tävling spelstyrkemässigt var i klass med tidigare JSM, vilket är man än väljer att jämföra med.

Rotundan i Gävle Folkets Park var en förstklassig tävlingsarena i kvalificeringen och andra veckan fick de åtta finalisterna en framskjuten placering några steg från sverigemästargruppen. Den trevliga miljön och de fina arrangemangen överlag sporrade uppenbart var och en att göra sitt bästa. Vid prisbordet både i kval och final slösade dessutom arrangörerna med värdefulla priser för juniorerna.

Låt oss med några ord beröra vad som hände i kvalgrupperna.

Grupp 1: Före sista ronden ledde Per Thorén, Schack 08, och Fredrik Kjellqvist, Skara SS, med 6 poäng. Båda var dittills utan nederlag och hade remiserat inbördes. Thorén visade sig hålla distansen ut. Han tog sin fjärde hel-poäng i rad och blev suverän gruppsegrare. Kjellqvist förlorade mot Robert Callergård, Adolf Fredrik, Stockholm, och blev tvåa med mersmak. Joakim Malmdin, Sundsvalls SK, hade bara ett nederlag, mot Kjellqvist, och blev trea före Callergård, fyra. Först på tionde plats kom högrankade Kjell-Uno Pettersson, Rödeby SK, som fick en miserabel start men annars säkert hade blandat sig i toppstriden.

Grupp 2: Här visade sig Magnus Håkansson, Kalmar SK, vara en mycket säker och svårslagen lirare. I mitten av turneringen delade han poängen med sina två främsta medtävlare, blivande nr 2 och 3, men avslutade med två segrar och därmed en odelad förstaplacering. Per Höglind, Västerås ASK, och Rikard Winsnes, Manhem, Göteborg, fick båda 6 poäng men Höglind en halv "kvalle" mer trots förlust mot

Hans Jonsson, Norrköping. Foto: Krister Berg.

Winsnes. Den senare kämpade sig tappert upp från underläge efter förlust redan i rond 1 mot blivande fyran Dan Andersson, Rockaden, Umeå, som ensam fick 5½ poäng före en lång rad med 4½, bland dem bäst på kvalitet Johan Sittenfeldt, SS Delectus, Stockholm, som i näst sista ronden förlorade mot Höglind.

Grupp 3: Den kommande juniormästarens grupp. Jonsson byggde från början ett staket med fem raka! Redan i första ronden besegrade han sin, som det skulle visa sig, främste konkurrent Anders Östlund, Rockaden, Umeå. Därefter släppte han bara ifrån sig två remier – mot Niklas Kjellqvist, en av de spelstarka bröderna från Skara, blivande trea, och Stefan Jacobsson, Degerfors SS, som kom in som nr 6.

Östlund gjorde en formidabel spurt, slog i förbifarten Kjellqvist och hade inhämtat Hans Jonsson, om han inte dessutom måst ge ifrån sig en halva mot Bo Börtemark, Täby SK, Kallhälls Patrik Karlsson, en av de förhandstippade, gick ut hårt men drog nitarna mot gruppens två främsta och stannade på fjärde plats.

Grupp 4: En grupp med dramatisk förlopp och många aspiranter på slutsegern. Malte Burwick, SK Kramm, en av de mest meriterade i sin åldersgrupp, och Mats Dysing, SS Delectus, Stockholm, var båda obesegrade och hade kämpat sig fram till ledningen med 5½ före sista ronden. Anders Kronvall, Lunds SK, hade 5 efter en förlust i sjätte ronden mot Köpings Per Ädelroth, som så småningom slutade femma. Sista ronden fick en överraskande upplösning. Burwick måste nöja sig med remi i mötet med Peter Collett, Wasa SK, som blev sexa. Dysing förlorade mot Kronvall, som därmed gick om hela kopplet och vann gruppen men bara en kvalitetspoäng före Burwick. Något i skuggan av de övriga efter många remier och förlust mot Kronvall knep Ove Nilsson, Linköpings ASS, en god tredjeplacering.

Grupp 5: En av JSM:s storfavoriter. Björn-Erik Ohlsson, Landskrona SK, infriade sina löften och bokstavligen sopade hem gruppen. Han tillät sig bara en enda halvpöäng och det var i mötet med en av gruppsegrarna förra året, Bo Sundell, SK Kramm, som var obesegrad och blev tvåa på en poäng som annars brukar räcka för biljett till finalen. Trean John Bolling, Jönköpings SS, gjorde också en fin insats och en stark upphämtning efter förlust mot Ohlsson i första ronden. På goda 5 poäng samsades 4:an Christer Johansson, Skövde SS, 5:an Stefan Berg, Håsselby SS, och Niclas Ottenklev, Schack 08 – men de kom alla att bli offer för Björn-Erik Ohlssons framfart.

Grupp 6: Det var mycket jämnt och ovisst i gruppen rond för rond, ett slag såg det ut som om Manhems Mats Dehlin skulle rycka från de övriga. Men han tröttnade – eller mötte sina övermän? – i de två sista ronderna, då han i tur och ordning blev slagen av Göran Åström, Danderyds Schackkamrater, och Dan Östergaard, Rockaden, Stockholm, som kom som raketer efter en smula misstänkning i början. Gruppsegern gick till Åström som spelade långt över sin rating (1650) och andraplatsen till Östergaard, men de två kom aldrig att få mötas. God trea blev Gnarns P O Larsson, som förlorade bl a mot Östergaard, och fyra Bengt Eriksson, Karlstads ASS – den senare ett offer för Göran Åström i sista ronden. Dehlin fick liksom Eriksson 5 poäng och slutade på femte plats efter särskiljning.

Grupp 7: Lars-Göran Eklund, Skara SS, tog genast ledningen och hade 4 poäng efter lika

många ronder. Han ökade sedan på genom att ömsom slå eller remissera mot sina närmaste konkurrenter. Den begåvade skaraborgarens gruppseger var klar redan före sista ronden. Som i de andra grupperna var det många som startade fint men sedan föll tillbaka, t ex Per Vernersson, LASS, och Magnus Kjaernstedt, Bålsta USK. Andra gjorde med större framgång tvärt om, t ex Robert Lindegren, Vällingby SS, som blev tvåa på bättre kvalitet, och Thore Ångqvist, Rockaden, Stockholm, som efter två inledande nollor ångade fram med fem segrar och en avslutande remi till tredjeplatsen.

Grupp 8: Ända fram till slutronderna blev det en ytterst jämn och spännande historia. Efter rond 6 toppades gruppen av två talangfulla spelare, hemmafavoriten Anders Mattsson, Gävle SA, och Ao Mossin, Täby SK. Som en blytt från klar himmel kom då Jonas Löwgren, Linköpings ASS, och slog i tur och ordning Anders Mattsson, som blev trea, och Peter Bjarnehag, Adolf Fredrik, numera Solna SS, fyra. Mossin förlorade mot Bjarnehag men reparerade delvis skadan i slutronden, då han besegrade sin klubbkamrat Pelle Lindberg, och blev tvåa på något sämre kvalitet än Jonas Löwgren, välförtjänt gruppsegrare. Men Mattsson hade hela 36 i kvalitet och hade blivit övermäktigt om han inte i rond 8 måst nöja sig med remi mot fenomenalt spurtande Niclas Cederqvist, Skara SS, femma.

Tilläggs bör att det kvinnliga inslaget i JSM tyvärr som tidigare var i underkant. Bara 6 av de 175 var flickor. Bästa resultatet gjorde Anneli Dalmau, Husby SK, med 4 poäng i grupp 1, Anna Benér, Alingsås SS, 3½, och Elisabet Selin, Passanten, Huddinge, 3 poäng i grupp 3, samt Karin Rundberg, Husby SK, 2 p. i grupp 5.

Junior-SM – de tio pristagarna i varje grupp:

Grupp 1: 1) Per Thorén, Schack 08, Norrköping, 7, 2) Fredrik Kjellqvist, Skara SS, 6, 3) Joakim Malmdin, Sundsvalls SK 5½, 4) Robert Callergård, Adolf Fredrik, Stockholm, 5 (36), 5) Karl Johan Moberg, Manhem Göteborg, 5 (31), 6) Sven Ångskog, Sandvikens SK 4½ (36), 7) Niclas Hedin, Täby SK, 4½ (30), 8) Roland Lundberg, Vanneberga SK, 4½ (29,5), 9) Ove Lundberg, Jakobsbergs SS, 4½ (28), 10) Kjell-Uno Pettersson, Rödeby SK, 4½ (27).

Grupp 2: 1) Magnus Håkansson, Kalmar SK, 6½, 2) Per Höglind, Västerås ASK, 6 (35,5), 3) Rikard Winsnes, Manhem Göteborg, 6 (35), 4) Dan Andersson, Rockaden Umeå, 5½ 5) Johan Sittenfeldt, SS Delectus, Stockholm, 4½ (35,5), 6) Mikael Furelius, Nynäshamn

SK, 4 1/2 (32), 7) Peter Jonasson, Linköpings ASS, 4 1/2 (31,5), 8) Magnus Edengren, Flens SS, 4 1/2 (30), 9) Håkan Swan, Fagersta SS, 4 1/2 (28), 10) Martin Jonsson, Vikbolandets SK, 4 1/2 (27,5).

Grupp 3: 1) Hans Jonsson, Schack 08, Norrköping, 7, 2) Anders Östlund, Rockaden Umeå, 6 1/2, 3) Niklas Kjellqvist, Skara SS, 5 (36), 4) Patrik Karlsson, Kallhälls SK, 5 (35), 5) Claes Lindholm, Manhem Göteborg, 5 (31), 6) Stefan Jacobsson, Degerfors SS, 5 (30), 7) Bo Börtemark, Täby SK, 4 1/2 (34,5), 8) Stefan Andersson, SK Schackvännerna Karlskrona, 4 1/2 (29,5), 9) Ulf Mårtensson, SK Kamraterna Göteborg, 4 1/2 (29), 10) Mikael Andersson, Jönköping SS, 4 (32,5).

Grupp 4: 1) Anders Kronvall, Lunds SK, 6 (34), 2) Malte Burwick, SK Kramm, Kramfors, 6 (33), 3) Ove Nilsson, Linköpings ASS, 5 1/2 (34,5), 4) Mats Dysing, SS Delectus, Stockholm, 5 1/2 (34), 5) Per Adelroth, Köpings SS, 5 (35,5), 6) Peter Collett, Wasa SK, 5 (30,5), 7) Lars Ola Hahlén, Borlänge SK 4 1/2 (32,5), 8) Jonas Bergfalk, Bålsta USK, 4 1/2 (30,5), 9) Jens Petersson, SK Schackvännerna Karlskrona, 4 1/2 (30), 10) Anders Ljung, Rockaden Övik, 4 (34,5).

Grupp 5: 1) Björn-Erik Ohlsson, Landskrona SK, 7 1/2, 2) Bo Sundell, SK Kramm Kramfors, 6 1/2, 3) John Bolling, Jönköpings SS, 6, 4) Christer Johansson, Skövde SS, 5 (36,5), 5) Stefan Berg, Hässelby SS, 5 (35,5), 6) Niclas Ottenklev, Schack 08, Norrköping, 5 (33), 7) Jonas Sandbom, Rockaden Stockholm, 4 1/2 (34,5), 8) Urban Eriksson, Horndals SK, 4 1/2

(33), 9) Stefan Östling, Manhem Göteborg, 4 (31), 10) Kent Ottosson, Bålsta USK, 4 (29,5).

Grupp 6: 1) Göran Åström, Danderyds Schackkamr., 6 1/2, 2) Dan Östergaard, Rockaden Stockholm, 6, 3) P-O Larsson, Gnarp SK, 5 1/2, 4) Bengt Eriksson, Karlstads ASS, 5 (35,5), 5) Mats Dehlin, Manhem, Göteborg, 5 (31), 6) Tomas Jonsson, Rockaden Umeå, 4 1/2 (35,5), 7) Christer Ljung, Hallunda SK, 4 1/2 (35), 8) Per Larsson, Eskilstuna SK, 4 1/2 (32,5), 9) Jan Lindberg, Bålsta USK, 4 1/2 (32,5), 10) Alf Nörager, Vikbolandets SK, 4 1/2 (31).

Grupp 7: 1) Lars-Göran Eklund, Skara SS, 7, 2) Robert Lindegren, Vällingby SS, 5 1/2 (34), 3) Thore Ångqvist, Rockaden Stockholm, 5 1/2 (31), 4) Joacim Fredriksson, Vanneberga SK, 5 (35,5), 5) Torbjörn Björklund, Malungs SK, 5 (35), 6) Patrik Rundqvist, Linde SK, 5 (33,5), 7) Per Verneresson, Linköpings ASS, 5 (33), 8) Magnus Kjaernstedt, Bålsta USK, 4 1/2 (37,5), 9) Erik Carlsson, Rockaden Umeå, 4 1/2 (31), 10) Henrik Persson, Gällivare SS, 4 1/2 (29,5).

Grupp 8: 1) Jonas Löwgren, Linköpings ASS, 6 (33,5), 2) Ao Mossin, Täby SK, 6 (32), 3) Anders Mattsson, Gävle SA, 5 1/2 (36), 4) Peter Bjarnehag, Adolf Fredrik, Stockholm, 5 1/2 (35), 5) Niclas Cederqvist, Skara SS, 5 1/2 (31,5), 6) Thomas Fernqvist, Linde SK, 5 (32), 7) Mikael Lennartsson, Vikbolandets SK, 5 (29,5), 8) Ronny Nilsson, Vanneberga SK, 4 1/2, 9) Pelle Lindberg, Täby SK, 4 (35,5), 10-11) Magnus Bengtsson, Ljungby SK, och Göran Jansson, Bräkne-Hoby SK, 4 (35).

JSM-finalen

Hans Jonsson, Schack 08, gjorde ett stort genombrott. Den lysande segern i finalen har nu gjort honom känd och fruktad i långt vidare kretsar än Norrköpings. Trots att han var yngst bland de åtta, född 29/11 1966, demonstrerade han redan från början en orädd framåtanda, som gav fin utdelning. Men han visade sig också behärska den långsiktiga planering som ofta behövs i spelet, och måste betecknas som ett klart framtidslofte.

	1	2	3	4	5	6	7	8	
1. Hans Jonsson	-	1	1/2	0	1/2	1	1	1	5
2. Björn-Erik Ohlsson	0	-	1	1	1	1/2	1/2	1/2	4 1/2
3. Magnus Håkansson	1/2	0	-	1/2	1	1/2	1/2	1/2	3 1/2
4. Per Thorén	1	0	1/2	-	1/2	1/2	0	1	3 1/2
5. Jonas Löwgren	1/2	0	0	1/2	-	1/2	1	1	3 1/2
6. Göran Åström	0	1/2	1/2	1/2	0	-	1	1	3 1/2
7. L-G Eklund	0	1/2	1/2	1	1/2	0	-	1/2	3
8. Anders Kronvall	0	1/2	1/2	0	0	0	1/2	-	1 1/2

Sina bästa egenskaper fick Jonsson visa i fjärde rondens spännande och avgörande vinstparti mot Björn-Erik Ohlsson. Den senare uppvisade annars en imponerande mognad och säkerhet som borde ha räckt även i finalen, om inte Jonsson blixtrat till i deras inbördes möte. Han hade kvar titelchansen även i sista rond, då han låg lika med Jonsson, eftersom denne i näst sista överraskande förlorade mot klubbkompisen Thorén - förste gången på flera år som Thorén vann mot Jonsson! I rond 7 noterade emellertid Jonsson en ny seger, nu mot

Åström, medan Ohlsson måste nöja sig med remi trots merbonde mot Lars-Göran Eklund. Därmed var ordningsföljden klar och punkt kunde sättas för ett minnesvärt JSM.

Nr 143 JUGOSLAVISKT

Björn-Erik Ohlsson - Hans Jonsson

1. e4 d6 2. d4 Sf6 3. Sc3 g6 4. g3

Jämt 4. Sf3 och 4. f4 en av de vanligaste fortsättningarna.

4. - Lg7 5. Lg2 0-0 6. Sge2 e5 7. h3 c6 8. 0-0 Sbd7 9. Le3 Dc7 10. Dd2 b5 11. Tfd1

Här eller i nästa drag borde vit ha spelat a3.

11. - Td8 12. b3? Se8 13. Tac1

Inledning till en felaktig plan. För att få mer rörelsefrihet kunde vit spelat Lh6 eller d×e5.

13. - Lb7 14. d5 b4 15. Sa4 c5 16. c3 a5 17. c×b4 a×b4

Blottar svagheter i vits ställning. a2-bonden är problembarnet och svart hotar redan Sb6.

18. a3

Enda draget men nu blir b3 i stället ett tacksamt angreppsmål för svart.

18. - b×a3 19. Sec3 La6 20. Da2 Tdb8 21. D×a3 Db7 22. Tb1 Sc7!

Med den lika enkla som starka planen Sb5-d4. Relativt bäst för vit var nu att dra undan damen från a-linjen t.ex. Dc1.

23. Ld2 Sb5 24. Db2 Sd4

Svart står nästan på vinst och snart börjar upprensningen.

25. Da3 Ld3 26. Tb2 Lc2 27. Tdc1 L×b3 28. Tcb1 Db4! 29. Da1

Vit är helt hjälplös.

29. - Sb6 30. Ta2 L×a2

Svart har råd med allt.

31. T×b4 c×b4 32. S×a2 T×a4 33. L×b4

Bättre var 33. Db1 men efter 33. - b3 eller 33. - Tba8 vinner svart lätt ändå.

33. - Tba8 34. L×d6 T×a2 35. Db1

35. Dc3 Se2†

35. - Ta1

Nr 144 SICILIANSKT

Per Thorén - Björn-Erik Ohlsson

1. e4 e5 2. Sf3 d6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 a6 6. a4

Textdraget var populärt för ett par år sedan och spelades flitigt av bl.a. Beljavskij. Sista skriket idag är väl annars 6. Le3.

6. - e5 7. Sb3 Le6 8. Le2 Le7 9. 0-0 Sc6 10. Le3

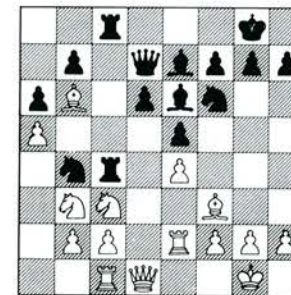
10. f4 måste spelas.

10. - Tc8 11. Lf3

Vit vill förhindra d5 men i och med att möjligheten f4 går förlorad får svart fria händer på damflygeln.

11. - Sb4 12. a5 0-0 13. Lb6 Dd7 14. Tc1 Tc4 15. Te1 Tfc8 16. Te2?

Svarts pjäser står harmoniskt och utövar ett obehagligt tryck på den vita damflygeln. Vit garderar nu c2 för att få tid att spela Sb1 och c3 men det finns en hake.

16. - T×c3! 17. b×c3 Sa2 18. Dd2 S×c1 19. S×c1 Dc6 20. Sd3

Bonden gick inte att rädda t.ex. 20. Te3 Sd7 och vit kan inte gardera både Lg5 och S×b6.

20. - D×c3 21. D×c3 T×c3 22. Kf1?

Förlorar ytterligare en bonde men ställningen var förlorad ändå.

22. - Lc4 23. Td2 T×c2!

Att svarts torndubbling på c-linjen var lyckad är väl det minsta man kan säga.

24. T×c2 L×d3† 25. Te2 Kf8 26. g3 Ke8 27. Ke1 L×e2 28. K×e2 Ld8 29. L×d8 K×d8 30. Kd3 Sd7 31. Kc4 Ke7 32. Ld1 Sb8 33. Kb4 Sc5† 0-1

Ove Kinnmark

Ove Kinnmark

"Talangen åldras inte"

"Talangen åldras inte", så skrev en gång den ryske författaren Anton Tjechov och denna tes har upprepade gånger bekräftats i schackspelet, sista gången vid interzonturneringen i Las Palmas, där Tjechovs sentida landsman exvärldsmästaren Vasilij Smyslov vid fyllda 61 år kvalificerade sig till nästa års kandidatmatcher tillsammans med den 30 år yngre Zoltan Ribli från Ungern.

Smyslov har därmed skrivit schackhistoria; ingen spelare vid hans ålder har nått så långt i ett VM-kval. För 32 år sedan spelade Smyslov sin första VM-match och blev den gången tvåa efter Botvinnik. 1954 mötte han Botvinnik i en match om VM-titeln men Botvinnik höll oavgjort och förblev världsmästare. Men Smyslov kom tillbaka och triumferade i nästa VM-match 1957 men fick lämna från sig VM-titeln till Botvinnik efter en revanschmatch följande år. Fram till 1965 deltog Smyslov i VM-kvalen på kandidatnivå. Därefter spelade Smyslov i 1970, 1973 och 1976 års interzonturneringar utan att kvalificera sig för kandidatspel. Efter ett uppehåll på sex år fick Smyslov oväntat en plats i interzonturneringarna trots att han formellt inte hade kvalificerat sig. Han deltog inte i den sovjetiska zonturneringen i Erevan, där de fem främsta skulle gå vidare till interzonspel. Men den sovjetiska schackfederationen lät bara de fyra bästa avancera och gav egenmäktigt den femte platsen till Smyslov. Det visade sig vara en klok satsning; med sex vinster fem remier och två förluster blev Smyslov tvåa i Las Palmas och befinner sig nu bland de åtta spelare som nästa år skall göra upp om rätten att utmana världsmästaren Karpov på en titelmatch 1984.

Zoltan Ribli vann säkert och var med fem segrar och åtta remier turneringens ende obesegrade spelare. Hans resultat mot de tre deltagande sovjetiska stormästarna är talande nog: segrar över Smyslov och Tukmakov och remier mot Petrosian och Psachis. Riblis seger kom knappast som någon överraskning. Man erinrar sig att han i början av året tog hem Europazon 3, två poäng före Sax och Suba i en turnering som räknade tolv stormästare och tio internationella mästare. Ribli hade f.ö. napp på kandidatplats för tre år sedan vid interzonturneringen i Riga då han delade 3-4 plats med landsmannen Adorjan. Vid sarspelet om sex partier tog Ribli ledningen med 2,5-0,5, men i de tre följande partierna utjämnade Adorjan och gick därmed vidare till kandidatspel eftersom han hade bättre SB-poäng i interzonturneringen.

I en kommentar till segern på Las Palmas förklarade Ribli att han kände sig i utmärkt form och han tyckte att han spelat mycket bra under tävlingen och var förtjänt av segern. Bara en gång hade han haft svårigheter och det var i partiet mot Lars Karlsson, sade Ribli.

Var Smyslovs andraplacering oväntad så var den unge rumänske stormästaren M. Subas tredjeplats inte mindre sensationell. Subas placering säkrades i sista rondan då han besegrade en Bent Larsen som enligt egen utsago hade förlorat lusten att spela. Men placeringen har en viss betydelse eftersom Suba står som suppleant om Ribli eller Smyslov av någon anledning skulle dra sig tillbaka.

Från svensk sida var man spänd på att få veta hur Lars Karlsson skulle klara detta sitt första stora internationella elddop. Lars Karlsson reste ut till Las Palmas utan illusioner; han ställde upp för att lära som han uttryckte sig. Och man kan konstatera att Lars Karlsson under turneringens gång från en svag öppning påtagligt växte i styrka. De fyra första rondernas resultat var mycket nedslående för Karlsson: förluster mot Larsen, Smyslov och Mestel

Zoltan Ribli etta i Las Palmas. Foto: Pálffy Judit.

samt remi mot Psachis. Så kom en period av återhämtning med remispiel mot Sunye, Browne, Pinter och Ribli. I partiet mot den blivande turneringssegraren visade Lars Karlsson sin farlighet. Ribli tvingades på defensiven; ungern var som han säger i svårigheter men lyckades avveckla med remischackar. Mot slutet gick Lars Karlsson mycket starkt med tre poäng på fem partier: remi mot Bouaziz, förlust mot Suba, segrar över Timman och Tukmakov och slutligen remi mot exvärldsmästaren Petrosian som verkligen fick kämpa för sin halva poäng. En strålande finish!

Före turneringen hade Petrosian, Larsen och Timman utpekats som favoriter till de båda främsta platserna, men de ställde tipsen på huvudet. Det betyder bland annat att Petrosian för första gången på trettio år inte återfinns i kandidatomgången. Tukmakov inledde i högt tempo med 5,5 poäng på de sju första ronderna och såg ut som en segrare. Men tempot sjönk i fortsättningen katastrofalt och på de sex återstående omgångarna förmådde han bara spela hem två poäng. Med förlusten mot Karlsson i näst sista rondan försvann hoppet om avancemang för Tukmakov.

När FIDE organiserade årets tre interzonturneringar utgick man från Elo-talen den första januari. Enligt denna ratingtabell var Timman topprankad med 2655 poäng. Men när den nya ratingtabellen för den 1 juli offentliggjordes hade Timmans Elo-tal reducerats till 2600. Den högst rankade i Las Palmas blev nu Psachis med 2615. Men den tvåfaldige sovjetmästaren har haft ett svagt år och i Las Palmas vann han sitt första parti först i nionde rondan. Han hade tidigare deltagit i det sovjetiska lagmästerskapet utan att kunna vinna ett enda parti och nu kunde han i Las Palmas notera sin första vinst på sexton partier. Att Elo-talen inte alltid speglar dagens form ger turneringsresultatet flera andra exempel på. Smyslov på 25 plats i FIDE:s ratinglista spelar i kandidatomgången, och bottenmannen, mångfaldige USA-mästa-

ren Browne med åtta nederlag och tre poäng visar upp ett högre ratingtal än segraren Ribli! Man kan nog vänta nya tvära kast när nästa ratinglista görs upp.

Och låt oss till sist inte glömma den fina insatsen av tredje världens representant, Bouaziz från Tunisien. Experter spådde att denne lågrankade spelare skulle bli turneringens slagpås men Bouaziz blev en av turneringens många överraskningar.

Nr 145 ENGELSKT

Petrosian – Psachis

1. c4 Sf6 2. Sc3 e6 3. Sf3 c5 4. g3 b6 5. e4 Lb7 6. De2 d6 7. d4 cxd4 8. Sxd4 g6 9. Lg2 a6 10. 0-0 Sbd7 11. Td1 Db8 12. a4 Lg7 13. a5 0-0 14. axb6 Sxb6 15. Sb3 Ta7? 16. Lf4 e5 17. Le3 Lc8 18. Sa5 Ta8 19. Dd3 Le6 20. b3 Sc8 21. h3 h5 22. b4! Dc7 23. Sd5 Sxd5 24. cxd5 Ld7 25. Tdc1 Db8 26. Sc6 Db7 27. Lf1 f5 28. Dxa6

28. – Txa6 29. Lxa6 Lxr6 30. Lxb7 Lxb7 31. Tc7 T7 32. Tac1 La6 33. b5 Lxb5 34. Txc8† Kh7 1-0

Nr 146 DAMGAMBIT

Timman – Smyslov

1. d4 d5 2. e4 c6 3. Sc3 Sf6 4. e3 g6 5. Sf3 Lg7 6.

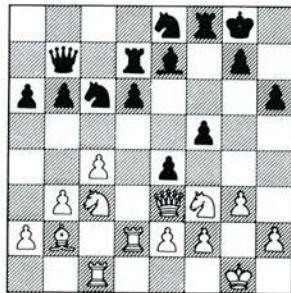
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	P.	Pl.
1. Ribli	–	1	1/2	1/2	1	1	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1/2	1	1/2	9	1
2. Smyslov	0	–	1	1/2	0	1/2	1/2	1	1/2	1	1/2	1	1	1	8,5	2
3. Suba	1/2	0	–	1/2	0	1	1	1/2	1	1	1/2	1	1	0	8	3
4. Petrosian	1/2	1/2	1/2	–	0	1/2	1	1/2	1/2	1	1	1/2	1/2	1/2	7,5	4
5. Tukmakov	0	1	1	1	–	1/2	1/2	1	0	1/2	0	1/2	1	1	7,5	5
6. Larsen	0	1/2	0	1/2	1/2	–	1/2	0	0	1/2	1	1	1	1	6,5	6
7. Timman	1/2	1/2	0	0	1/2	1/2	–	1	1	1/2	1/2	0	1/2	1	6,5	7
8. Mestel	1/2	0	1/2	1/2	0	1	0	–	1	0	1/2	1	0	1	6	8
9. Pinter	1/2	1/2	0	1/2	1	1	0	0	–	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	6	9
10. Psachis	1/2	0	0	0	1/2	1/2	1/2	1	1/2	–	1/2	1/2	1/2	1	6	10
11. Bouaziz	0	1/2	1/2	0	1/2	0	1/2	1/2	1/2	–	1/2	1/2	1	1	5,5	11
12. Karlsson	1/2	0	0	1/2	1	0	1	0	1/2	1/2	1/2	–	1/2	1/2	5,5	12
13. Sunie-Nieto	0	0	0	1/2	1/2	0	1/2	1	1/2	1/2	1/2	1/2	–	1	5,5	13
14. Browne	1/2	0	1	1/2	0	0	0	0	1/2	0	0	1/2	0	–	3	14

Le2 0-0 7. 0-0 Lg4 8. cxd5 cxd5 9. Db3 b6 10. h3 Lxf3 11. Lxf3 e6 12. Le2 a6 13. Ld2 Sc6 14. Tfc1 Sa5 15. Db4 Sd7 16. Sa5 Sb7 17. Te6 b5 18. Tac1 Te8 19. Tc7 Tb8 20. Dc3 bxa4 21. Dc6 Sbc5 22. dxc5 Se5 23. Dd6 Txb2 24. Lc3 Txe2 25. Lxe5 Lxe5 26. Dxe5 Dh4 27. g3 Db4 28. Df6 Tf8 29. c6 Te1† 30. Txe1 Dxe1† 31. Kg2 Dc1 32. De7 Dc4 33. Dd7 De4† 1/2-1/2

Nr 147 DAMINDISKT

Tukmakov – Ribli

1. Sf3 e5 2. c4 Sf6 3. g3 b6 4. Lg2 Lb7 5. 0-0 e6 6. Sc3 Le7 7. d4 cxd4 8. Dxd4 d6 9. Td1 a6 10. Sg5 Lxg2 11. Kxg2 Sc6 12. Df4 0-0 13. b3 Ta7 14. Lb2 Td7 15. Sc4 Se8 16. Tac1 Da8 17. Sf3 Db7 18. Kg1 h6 19. Td2? f5 20. Sc3 e5 21. De3 e4

22. Sxe4 (om Sf3 flyttar, följer 22. – Lg5) fxe4 23. Dxe4 Sd8 24. Dg6 Lf6 25. Sd4 Kh8 26. Ted1 Tdf7 27. f3 Dd7 28. La3 b5 29. cxb5 axb5 30. Kg2 Db7 31. Sc2 Le5 32. Td5 Sc6 33. Dd3? Sc7 34. Txe5 Sxe5 35. Dxd6 Sxf3 0-1

Nr 148 UNGERSKT

Mestel – Smyslov

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Le4 Le7 4. d4 d6 5. d5 Sb8 6. Ld3 Sf6 7. c4 0-0 8. Sc3 c6 9. 0-0 Sbd7 10. Tb1 Te8 11. b4 Sf8 12. Te1 Sg6 13. Lf1 Tf8 14. Db3 Kh8 15. Lb2? cxd5 16. cxd5 Sg4 17. h3 Sh6 18. Tbc1 f5 19. Sb5 fxe4 20. Txe4 Lf5 21. Tec4 Sh4 22. Sxh4 Lxh4 23. g3 Lg5 24. Td1 Db6 25. h4 Sg4 26. Tdd4 Lh6 27. Sc7 Tac8 (27. – exd4 28. Lxd4) 28. Se6 Lxe6 29. dxe6 Tce8 (29. – exd4 30. e7) 30. Le2 Sxf2 31. Td5 Sh3† 32. Kg2 Dg1† 33. Kxh3 Dh1† 34. Kg4 Dxd5 35. Tf4 Txf4† 0-1

Nr 149 BOGOINDISKT

Browne – Smyslov

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 Lb4† 4. Ld2 a5 5. g3 d5 6. Lg2 dxc4 7. Dc2 Sc6 8. Dxc4 Dd5 9. Dxd5 exd5 10. Sc3 Le6 11. Te1 a4 12. Sb5 Lxd2† 13. Kxd2 Kd8 14. Se5 Ta5 15. Sxc6† bxc6 16. Sc3

Ke7 17. Sd1 Kd6 18. f3 e5 19. dxc5† Txc5 20. Txc5 Kxc5 21. Sc3 Kb4 22. Te1 e5 23. e3 d4 24. exd4 cxd4 25. a3† Kb3 26. Sd1 Le4 27. Sf2 Sd5 28. Se4 Se3 29. Sc5† Ka2 30. Lh3 Lb3 31. Ld7 Sc4† Tid. 0-1

Nr 150 ENGELSKT

Larsen – Ribli

1. c4 e5 2. Sf3 Sf6 3. Sc3 e6 4. e3 Sc6 5. d4 d5 6. cxd5 Sxd5 7. Le4 exd4 8. exd4 Le7 9. 0-0 0-0 10. Te1 Sxc3 11. bxc3 b6 12. De2 Lb7 13. Ld3 Sa5 14. Se5 Te8 15. Lb2 Ld6 16. Dh5 f5 17. Sf3 De8! 18. Dxe8 Tfxe8 19. Sd2 Ld5 20. a4 Kf7 21. g3 g6 22. f4 h6 23. Tec1 Le4 24. Lc2 g5 25. fxg5 hxg5 26. La3 Lxa3 27. Txa3 Ld5 28. Ld3 Ted8 29. Te1 Tc7 30. Te3 Kf6 31. La6 f4 32. Td3 Th8 33. c4 La8! 34. gxg4 gxg4 35. Th3 Tg7† 36. Kf2 Tg2† 37. Ke1 Txh2 38. Txh8 Txh8 39. Sf3 Td8 40. Kf2 Lxf3 41. Kxf3 Txd4 42. Tc3 Sc6 43. Lb5 Se5† 44. Ke2 Kf5 45. c5 f3† 46. Ke1 bxc5 47. Txc5 Kf4 48. Tc7 Ke3 49. Te7 f2† 50. Kf1 Tg4 0-1

Nr 151 UNGERSKT

Mestel – Smyslov

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Le4 Le7 4. d4 d6 5. d5 Sb8 6. Ld3 Sf6 7. c4 0-0 8. Sc3 c6 9. 0-0 Sbd7 10. Tb1 Te8 11. b4 Sf8 12. Te1 Sg6 13. Lf1 Tf8 14. Db3 Kh8 15. Lb2 cxd5 16. cxd5 Sg4 17. h3 Sh6 18. Tbc1 f5 19. Sb5 fxe4 20. Txe4 Lf5 21. Tec4 Sh4 22. Sxh4 Lxh4 23. g3 Lg5 24. Td1 Db6 25. h4 Sg4 26. Tdd4 Lh6 27. Sc7 Tac8 28. Se6 Lxe6 29. dxe6 Tce8 30. Le2 Sxf2 31. Td5 Sh3† 32. Kg2 Dg1† 33. Kxh3 Dh1† 34. Kg4 Dxd5 35. Tf4 Txf4† 0-1

Nr 152 ENGELSKT

Ribli – L. Karlsson

1. e4 e5 2. Sc3 Sc6 3. g3 g6 4. Lg2 Lg7 5. Tb1 d6 6. b4 f5 7. d3 Sf6 8. e3 De7 9. Sge2 h5 10. a4 h4 11. Sd5 Sxd5 12. cxd5 Sd8 13. Lb2 Sf7 14. Sf4 Th6 15. Te1 hxg3 16. hxg3 Txh1 17. Lxh1 exf4 18. Lxg7 fxg3 19. fxg3 Dxe3† 20. De2 Dxe2† 21. Kxe2 Ld7 22. Txc7 Kd8 23. Te4 Lxa4 24. Lf6† Kd7 25. Th4 Te8† 26. Kd2 Se5 27. Th7† Kc8 28. Lg2 Lb5 29. Lxe5 dxe5 30. d6 Te6 31. Lxb7† Kd8 32. Th8† Te8 33. Th6 Te6 1/2-1/2

Nr 153 ENGELSKT

Karlsson – Timman

1. Sf3 e5 2. g3 Sc6 3. c4 g6 4. Lg2 Lg7 5. 0-0 Sh6

En snabb titt i turneringstabellen och det är lätt att se att det enda som räknas för Timman är vinst i det här partiet.

6. Sc3 0-0 7. a3 Tb8 8. Tb1 d6 9. b4 Lf5 10. d3 Dd7

Att sätta springarna c3 och h6 vid sidan av brändan är i alla fall svart inte intresserad av.

11. Lf4 Sg4 12. Dc1 e5 13. Lg5 h6

13. – f6 är ju inte så bra då Sg4 får svårt att hitta hem.

14. h3 hxg5 15. hxg4 Lxg4 16. bxc5 Lxf3?

Vinner visserligen bonde men vits löpare växer nu ut till en jätte.

17. Lxf3 g4 18. Le4 dxc5 19. Kg2!

Med Th1 och Dg1-h2 i åtanke. Svart kan inte röra f-bonden vilket är ytterst generande för honom.

19. – Se7 20. Sd5 Sc8 21. Sc3 Se7 22. Sd5 Sc6 23. Sc3 Sd4

Remi hjälper ju inte Timman och vit måste hela tiden se upp med sin löpare och då återstår bara för svart att söka nya komplikationer.

24. Ld5 b5 25. Se4 bxc4 26. Dxc4 Tb6 27. Sxc5 De7 28. Sa4 Txb1 29. Txb1 Sxe2 30. Dxc3 Dd6

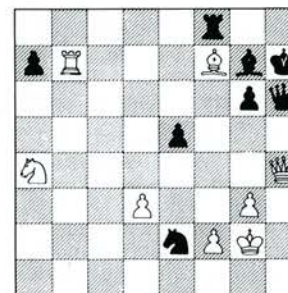
Enda draget som garderar Dxe2 och Dxc6.

31. Dc4 Dxa3 32. Tb7

f7 faller och svart är hjälplös mot vits angrepp.

32. – Dc1 33. Lxf7† Kh7 34. Dh4† Dh6

Dags för en liten kombination.

35. Lxg6†! Kxg6 36. De4† Kf6 37. Dxe2 Th8 38. Df3† Kg6 39. Dc6† Lf6 40. De4† Kg5 41. f4† 1-0

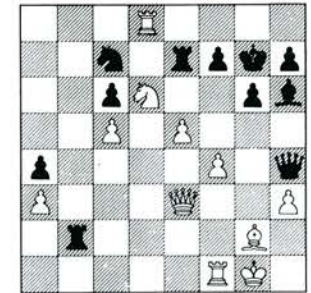
På 41. – exf4 42. Tb5† är det matt i ett par drag och efter 41. – Kg4 42. fxg5† är det också slut.

Ove Kinnmark

Nr 154 ENGELSKT

L. Karlsson – Tukmakov

1. c4 Sf6 2. g3 g6 3. Lg2 Lg7 4. Sc3 0-0 5. e3 d6 6. Sge2 e5 7. 0-0 Te8 8. d3 Sbd7 9. Tb1 a5 10. a3 Sb6 11. e4 a4 12. f4 exf4 13. gxg4 Lg4 14. Le3 Sfd7 15. h3 Lxe2 16. Dxe2 c6 17. d4 Ta5 18. Tbd1 De7 19. Tfe1 Dh4 20. e5 dxe5 21. dxe5 Sc5 22. Lxe5 Txc5 23. Se4 Ta5 24. Sd6 Te7 25. Dc3 Sa8 26. c5 Lh6 27. Tf1 Sc7 28. Sxb7 Tb5 29. Td8† Kg7 30. Sd6 Txb2

31. e6 Sxe6 32. Dc3† Df6 33. Tg8† Kxg8 34. Dxf6 T7b7 35. Sxb7 Txb7 36. f5 Lg7 37. Dh4 gxf5 38. Dxa4 Ld4† 39. Kh1 Lxc5 40. Dxc6 Te7 41. Ld5 1-0

Nr 155 DAMINDISKT

Petrosian – L. Karlsson

1. d4 Sf6 2. e4 e6 3. Sf3 b6 4. g3 Lb7 5. Lg2 Lb4† 6. Ld2 Le7 7. Sc3 Se4 8. d5 Sxc3 9. Lxc3 Lf6 10. Te1 0-0 11. 0-0 d6 12. Sd2 Lxc3 13. Txc3 Kh8 14. Dc2 Sd7 15. e4 a6 16. Td1 De7 17. Sf1 Sc5 18. Se3 a5 19. b3 e5 20. Db1 Tae8 21. Lh3 g6 22. Td2 Dg5 23. a3 a4 24. b4 Sb3 25. Tb2 f5 26. exf5 Le8 27. Lg2 gxg5 28. Sf1 f4 29. De1 Dh5 30. f3 Sd4 31. g4 Lxg4 32. fxg4 Dxc4 33. De4 Tg8 34. h3 Dd1 35. Kh2 Da1 36. Db1 Dxb1 37. Txb1 e4 38. Te1 e3 39. Sxe3 fxe3 40. T1xe3 Tef8 1/2-1/2

FRIMÄRKSHÖRNEN

Djibouti har till sina två tidigare utgåvor kommit med ytterligare tvenne märken, tillägnade Karpov. Valörerna 50 Fr. och 130 Fr. Utgåvan den 15/10 1981 omfattar också två block. Mali har kommit med 3 valörer till Lewis Carrols 150-årsfödelse. 110, 130 och 140 F. Libyen presenterar ett fyrblock och 1 block, båda mycket vackra och texten Chess World Championship, valörerna 100 resp. 500. Förutom Italiens postkort från Merano kommer även Ungern och Polen med sitt andra, medan Sovjet framvisar ett av sina dekorativa brevomslag.

J. Mörby

Kommande turneringar

Oskarshamns SS – Schackträffen

Tid: 4-5/9. Personlig anmälan 4/9 senast kl 15.00. **Spelplats:** Stadskällaren, Stora Torget, Oskarshamn. **Spelform:** 4-mannagrupper klasserna M, I och II. 2 1/2 t per spelare/parti. **Priser:** Klass M vandringpris, hederspriser i samtliga klasser. **Anmälan:** omgående till Weine Samuelsson 0491/134 83 eller Lars Rundbäck 0491/175 49 (bost.) 170 20 (arb.) Startavgift Kr 50:–.

Motala SS – Varamoronden

Tid: 12/9. Personlig anmälan senast kl 09.45. **Spelplats:** Folkets Park, Varamobaden, Motala. **Spelform:** 10 ronder 30 min.-partier med tidshandikapp, 15-15, 11-19, 7-23 med gruppindelning 2001 och över, 1851-2000 och 1850 och under. **Priser:** vid 80 delt. 1000/800/600/500/400/300/200/100 + specialpriser. **Anmälan:** Senast 9/9 genom insättning av startavgiften Kr 50:– på pg Motala SS 67 94 70-5. Ange ratingtal. **Upplysningar:** Örjan Andersson 0142/142 28 (arb.) 0141/158 66 (bost.).

SK Bara Bönder/En Passent –

Skolschack-SM

Se separat inbjudan.

SA Fenix – Knalle-Kvarten

Tid: 2-3/10. Personlig anmälan 2/10 senast kl 13.00. **Spelplats:** Esso Motorhotell, Borås. **Spelform:** Partävling, 2 × 15 min./parti. Försök och finaler. **Priser:** A-final 2000/1000/700/300, B-final 500/300/200, C-final 300 + sakpriser. Fördelningen gäller vid 12-mannagrupper i finalerna. **Anmälan:** Senast 28/9 genom insättning av startavgiften Kr 100:–/par på pg SA Fenix 49 48 45-1. Ange parets sammanlagda ratingtal. **Upplysningar:** Leif Svensson 033/691 14, Yngve Rundqvist 033/12 12 87 (arb.) 13 14 35 (bost.).

Schack-08 – Entimmasturnering

Tid: 9-10/10. Personlig anmälan 9/10 senast kl 10.00. **Spelplats:** Stadshuset, Hotellgat. 3, Norrköping. **Spelform:** 7 ronder schweizer nordiska systemet. 1 t. per spelare/parti. **Priser:** 3000/1500/1000/500 + ratingpriser och juniorpris. **Anmälan:** Senast 1/10 genom insättning av startavgiften Kr 100:– på pg Frank Svensson, 603 57 Norrköping, 431 84 36-5. Ange ratingtal. **Upplysningar:** Kontorstid

Schack-08:s kansli 011/13 93 44, kvällstid Frank Svensson 011/18 66 07, Allan Westling 011/16 02 12.

Karlstads Allmänna SS – Solstadsträffen

Tid: 6-7/11. Personlig anmälan 6/11 senast kl 12.30. **Spelplats:** OK Motorhotell, Karlstad. **Paketpris lunch/frukost/lunch + övernattning i dubbelrum Kr 160:–.** Bokning direkt hotellet 054/13 10 00. **Spelform:** indelning efter rating, grupper om högst 22 spelare, Bergers system, 15 min. spelare/parti utan handicap. **Priser:** Grupp 1 2000/1000/500/400/300, grupp 2 1000/500/350/250, grupp 3 700/400/250/200, grupp 4 600/325/225/200, grupp 5 500/300/200/175 + ratingpriser och extrapriser. **Anmälan:** Senast 29/10 genom insättning av startavgiften Kr 135:– seniorer, Kr 110:– juniorer (1964 eller senare) på pg Karlstads ASS 88 41 40-5. Ange rating och tel.nr. Efteranmälningar mottages per telefon i mån av plats. Ingen extraavgift. **Upplysningar:** Bodgren 054/15 97 08, Andersson 054/238 37.

Sundsvalls Tidning/Medelpads SF – Midälvaschacket

Tid: 2-3/10. **Spelplats:** KFUM-lokalen, Kyrkogatan 29, Sundsvall. **Spelform:** 10-mannagrupper med försök, semifinaler och final. 30 min.-partier med handikapp, 15-15, 19-11, 23-7, 25-5. Klass A 2000 och över, B 1800-1999, C 1600-1799, D 1599. Extraturnering för utslagna juniorer och blyttturnering 3/10. **Anmälan:** Senast 27/9 genom insättning av startavgiften Kr 100:– på pg Medelpads SF 915 29-8. **Upplysningar:** Göran Lundblad 060/15 32 31.

Alfa-Lavals SK – Alfa-Laval Open

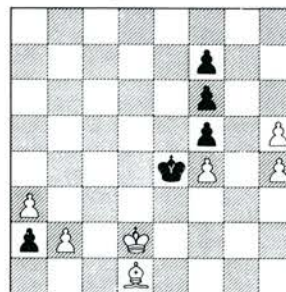
Tid: 11-12/9. Personlig anmälan 11/9 senast kl 11.00. **Spelplats:** Alfa-Laval, Öresundsvägen 7, Lund. **Spelform:** 9 ronder schweizer, 30 min. per spelare/parti. **Priser:** 1. Kr 3000 + ratingpriser Kr 400 till var 8:e deltagare. Alla anmälningsavgifter utdelas som priser. **Anmälan:** Omgående genom insättning av startavgiften Kr 120:– seniorer, Kr 80:– juniorer (1964 el senare) på pg Gunnar Finnlaugsson, 52 93 71-7. Ange rating och klubb. Efteranmälningar i spellokalen 11/9 kl 10.00 – 11.15 i mån av plats. **Logi:** arrangörerna erbjuder grupplagi för 10:–/natt. Medtag sovsäck och luftmadrass. **Upplysningar:** Gunnar Finnlaugsson 046/10 58 36 (arb.) 14 39 64 (bost.), Carl-Eric Erlandsson 046/14 13 82 (arb.) 14 97 49 (bost.).

STUDIER

Red. A. Hildebrand, Morgongåva och P. Perkonjoja, Turku. Originalbidrag och lösningar till Pauli Perkonjoja, Parolastigen 12 B 20, SF-20350 Åbo 35, Finland.

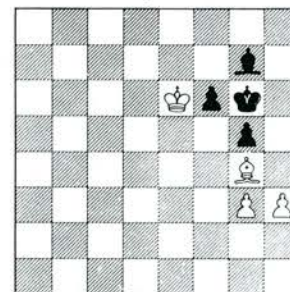
Sex studier av A. Herbstman (1900–1982)

2262. 1 Pris
Leningrad SK 1935

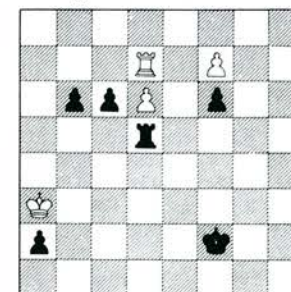
Vinst

2263 1 Pris
Schachmaty v SSSR 1956

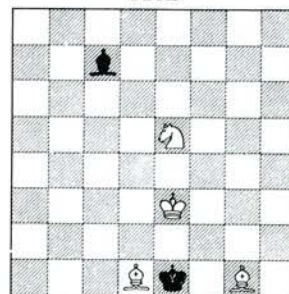
Vinst

2264 1 Pris
Ahalgazdra Komunisti 1954

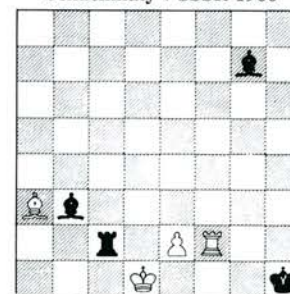
Vinst

2265. Schachmatnyj Listok
1927
4 Pris

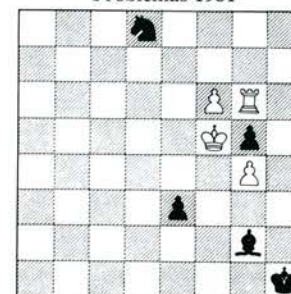
Vinst

2266. A. Hildebrand & A.
Herbstman
Schachmaty v SSSR 1966

Remi

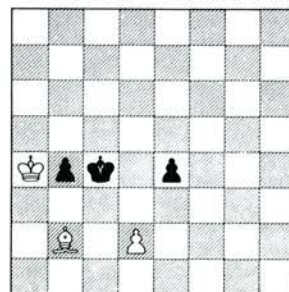
2267. A. Herbstman &
A. Hildebrand
Problemas 1981

Remi

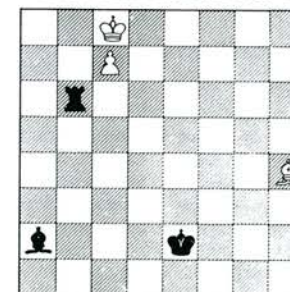
Tre studier av J.E. Peckover (1896–1982)

2268. L'Italia Scacchistica 1961

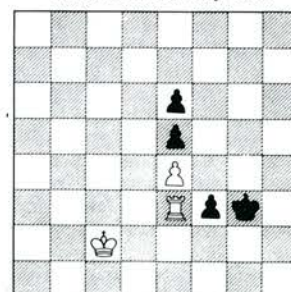
Vinst

2269. 1 Pr. Problem 1958-9

Remi

2270. 1 Pr. Szachy 1957

Remi

Lösningar till reproduktionerna

2262 Huvudvarianten lyder: 1. Lc2† K×f4 2. Kc1 a1D† 3. Lb1 Kg4 4. h6 Kh5 5. h7 Kg6 6. h8T! och vinner. Om 6. h8D? så D×b2† 7. K×b2 Patt.

2263 1. Lf5† Kh6 2. Ke7!! (2. Kf7? g4!) 2. – g4! 3. h4 Kh5 4. Kf7 Kh6 5. Kg8 Kh5 6. Kh7! vinner. Eller 1. – Kh5 2. Kf7!! (2. Ke7? g4 osv.) 2. – Kh6 3. Kg8 g4 4. h4 med vinst.

2264 1. Kb2!! a1D† 2. K×a1 Ta5† 3. Kb2 Tb5† 4. Kc3 Tc5† 5. Kd4 f5 6. Ta7 Td5† 7. Kc3 Tc5† 8. Kb2 Tb5† 9. Ka1! Te5 10. Ta2†! och vinner. Efter 1. K×a2? f5! uppnår svart evig schack.

2265 1. Lg4! Lb6† 2. Kf4! L×g1 3. Sf3† Kf1 4. Lh3† Kf2 5. Kg4! och vinner (Se artikeln)

2266 1. Ke1 Lc3† 2. Kf1 Ta2 3. Tf3 Ta1† 4. Kf2 Ld4† 5. Kg3 T×a3 6. Tf1† Lg1 7. Tf3! Lh2† 8. Kf2 Le5 9. Th3† Lh2 10. Tf3 Lg1† 11. Kg3 positionell remi.

2267 1. f7! S×f7 2. Te6 Sd6† 3. T×d6 Le4†! 4. K×e4 e2 5. Kf3 e1D 6. Th6† Kgl 7. Th1†! K×h1 patt. Studien tillägnades F.A. Argüelles på hans 80-årsdag.

2268 1. Lc1! (1. Lf6? b3) Kd3 2. Kb3 Ke2 3. Kc2 Ke1 4. Lb2 Ke2 5. La1! (5. Lf6? b3†) e3 6. d3! (6. d4? Kf1!) Kf2 7. Lf6! e2 8. Lh4† Ke3 9. Le1 b3† 10. Kc3 b2 11. Ld2† orh vinner.

2269 1. Kd8! Td6† 2. Ke7 Tc6 3. Kd7 Th6 4. Lf6! Lb1! 5. Ke6 Th5 6. Lg5! Th8! 7. Ld8 Th5 8. Lg5 med positionell remi. Denna idé av Peckover har senare bearbetats och utvecklats av flera studieförfattare.

2270 1. Td3 Kg2 2. Td2† f2 3. Kd3 Kgl 4. Td1† f1D† 5. Kc3 Kg2 6. T×f1 K×f1 7. Kf3 remi.

J.E. Peckover var USA:s ende verkliga betydande studieförfattare. Hans studier är för det mesta finnejslade konstverk med ett fåtal pjäser och ofta friska idéer. Vi citerar här nedan Eric Uhlins ord i TIS 10/1966 som skrevs i samband med JEP:s 70-årsjubileum: "Född i London gick han i skola i England, Frankrike och Schweiz. Under första världskriget tjänstgjorde han i Egypten och Palestina 1916–1919. Efter kriget flyttade han till Canada 1920 och USA 1921, där han bedrev konstnärlig verksamhet, framför allt som porträttmålare. Efter 1948 övergick han till free lance journalistik, bl a som cricketreporter för New York Times och The American Cricketeer. Sin första studie publicerade Peckover sommaren 1916 i The Egyptian Gazette, Cairo. Under 20- och 30-talen redigerade han schackspalter i Canada och USA och sedan studieavdelningen i American Chess Quaterly. För europeisk publik har Peckover framträtt endast ett knappt årtionde 1956–1966 men med framgång."

Under den tiden fick JEP flera höga utmärkelser i Polen och Jugoslavien, men även i England och Sverige (TfS 1965 2 Pr.). Hans alster ha fått mycket beröm t o m av sådana studiesteter som G. Kasparjan och A. Gurvitj. Den senare ansåg att Peckovers stil påminde mest om Liburkins.

Mina möten med A.O. Herbstman

Under min verksamhet som studieförfattare har jag haft glädjen att lära känna personligen flera av studiekonstens kända profiler, som t.ex. T. Gorgiev, G. Grzeban, H. Lommer, V. Halberstadt, G. Naradejsjvili etc. Ett tag korresponderade jag flitigt även med G. Kasparjan, F. Bondarenko, och E. Lafora. Men den som kom mig allra närmast som kollega och sedermera vän, var prof. Alexander O. Herbstman – en av studiekonstens koryfeer.

Vår brevväxling började någon gång i slutet av 50-talet. Vi utbytte tankar och idéer och han blev för mig något av en läromästare. Och inte att undra över det när det faktiskt var han, som sig ovetande, hade lockat in mig på studiekompositionens vägar. Det började med att jag någon gång i slutet av 30-talet fick en present av min far – en rysk problem- och studietidskrift från Sovjet kallad "Sadatji i etjudy" (problem och studier). Det nummer jag fick var förmodligen av årgång 1935 och jag fann där en artikel av prof. A. Herbstman i ämnet hur man komponerar studier. Som illustration hade han anförut nr. 2265 i detta häfte och gav där en uttömmande analys av hur studien kom till. Det hela var så fascinerande att jag bestämde mig för att pröva. Mina första studier blev också – mycket riktigt – pjäsfångststudier i stil med 2265. Flera av dem publicerade jag i TfS efter min ankomst till Sverige.

De brev jag fick av professorn på 50-talet och början av 60-talet var alltid mycket innehållsrika. Ofta kritiska, men positivt kritiska. En gång skrev han t ex att jag redan höll på att bli en bra kompositör, därför att jag "komponerat en studie av ingen mindre än A. Troitzky" (en studie som jag givetvis inte kände till). Så småningom började vi också samarbeta. Så är t ex 2266 en studie vars idé härstammar från mig, men större delen av utformningen av honom. Med studien 2267, som komponerats 15 år senare, förhåller det sig tvärtom.

I slutet av 60-talet besökte jag Leningrad där professorn bodde och ringde då upp honom i hopp om att vi kunde träffas. Det var hans fru som svarade i telefon och meddelade att profes-

sorn ännu inte kommit hem och att han var strängt upptagen av en ansträngande tentamenperiod. Men hon kände till mitt namn och bjöd mig hem på ett par timmar på en kopp te och ett kort sammanträffande med professorn. Vårt möte blev mycket hjärtligt. Jag kom vid 7-tiden på kvällen och vi skiljdes inte åt förrän kl. 2 på natten. Det blev både te och middag. Jag fick även i present hans fickshack som sett många odödliga kompositioner födas fram. I hans omfattande bibliotek med flera tusen band, konverserade vi över bl a rysk litteratur och professorn frågade mig vem jag ansåg vara främst av de nu verksamma ryska författarna. Jag tvekade inte: "Solsjenitzyn" sa jag kort, fast jag visste att han redan fallit i onåd hos de maktavande. Professorn sa ingenting. Han reste sig, tog mig om axlarna och sa "Käre Alexander, var god och välj vilken bok som helst i mina bokhyllor, jag vill ge den Er i present". Jag fick leta länge innan jag hittade en bok som fanns där i två exemplar. – Den – sa jag, ty då var jag säker att jag inte berövade honom någon dyrgrip som kanske var oersättlig.

Åren gick. Vår korrespondens ebbade ut. Mest i brist på tid, men även då vi båda kom i viss mån ifrån det aktiva kompositionsarbetet. Så fick jag plötsligt våren 1980 ett brev från professorn från Wien. Då hade han och hans familj emigrerat från Sovjet. Efter många om och men fick han en fristad i Sverige. Jag och min fru mötte honom och hans familj (hustru och dotter) på Arlanda en septemberdag 1980.

När tullportarna öppnades såg vi plötsligt en något framåtböjd äldre man med käpp promenera ut. Efter att ha känt igen och kramat om oss, satte han igång – medan hustrun och dottern diskuterade bagaget i tullen – att deklamera Heine på tyska.

Sedan dess har vi träffats ofta och suttit många kvällar tillsammans både över schackbrädet och i biblioteket, diskuterande rysk och annan klassisk litteratur. Hans kunskaper på detta område var minst sagt gedigna. Som litteraturhistoriker kände han till ämnet på ett helt annat sätt än jag. Men jag blev alltid imponerad över hans stora insikt i västerländsk litteratur: tysk, engelsk, fransk, spansk, italiensk etc. Även om hans närminne på äldre dar blivit bristfälligt, mindes han den poesi han tillgodogjort sig i unga år (och poesen var jämte schackkomposition hans stora käpphäst) kristallklart. Han kunde deklamera i timmar och inte bara Pusjkin, Lermontov och andra ryska poeter utan även Goethe, Schiller, Lord Byron etc. Dessutom hade han personligen minnen av Majakovskij, Jesenin, Mandelstam, Belmont, Bryssov m.fl. av den ryska parnassens stor-namn.

Hans timplånga utläggningar om t ex Balsac, Jules Verne (en av hans barndoms favoriter), Wilde var fascinerande och jag kände mig på något sätt berikad av den litterära skattkammare som hans hjärna utgjorde. Med sin breda allmänbildning på litteraturens område var han säker en av Rysslands sista mohikaner inom sitt gebit.

Dessa kunskaper har han nu tagit med sig, men det som finns kvar och kommer att leva vidare – så länge det finns schackentusiaster – är hans ofta oförglömliga studier.

A. Hildebrand

Från bokhyllan

August Strindberg (1849-1912) riktar i sitt stora självbiografiska verk Tjänstekvinnans son belysningen från olika håll in mot huvudpersonen Johan för att klarlägga hans psykiska särart. Så här fungerar han som schackspelare:

"Hans lynne var nu sådant och blev än mer efter modrens död, då han var sin egen herre, att hans vilja skulle fram trots allt och genast.

Spelade han schack, gjorde han upp sin anfallsplan på motståndarens kung; gick på hänsynslöst utan att se på sitt försvar, överrumplade ibland motståndaren genom sin hänsynslöshet, men förlorade oftast partiet.

– Hade jag fått ett drag till, hade du varit matt i stället, sade han.

– Ja, men det fick du inte, därför blev du matt."

(Saml.skr. Del 18:1, s. 93, Sthlm 1913)

Skolschack-SM 1982

24-26 september i Svedala

Startavgift: 25 kr, insättes på pg 41 72 59-9, Skolschack-SM 1982 senast 15/9.

Logi: 15 kr per person och natt.

Matpaket: 110 kr, 2 frukost, 2 lunch och 2 middag.

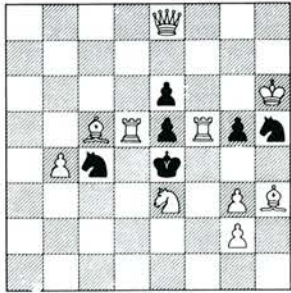
Personlig anmälan: Sporthallen i Svedala 24/9 senast kl 17.

Anmälan skickas till (glöm ej ange födelseår): Lennart Friberg, Näktergalen 29, 222 48 Lund, 046-46 55 76, 040-44 63 87.

??? PROBLEM

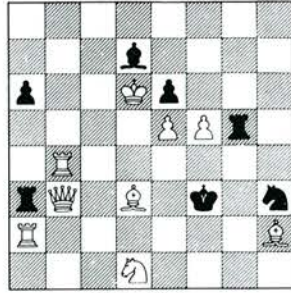
Bidrag och lösningar till
LENNART LARSSON, Pl 6292,
S-443 00 Lerum.

14199. Vladimir A. Golubenko,
Novgorod.

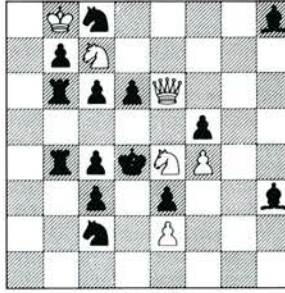
Matt i 2 drag.

14200. Halvar Hermansson,
Unbyn

Matt i 2 drag.

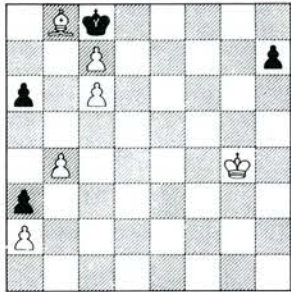
14201. Alexander P. Grin &
Andrej J. Lobusov,
Moskva

Matt i 3 drag.

14202. Jan Knöppel,
Lidingö.

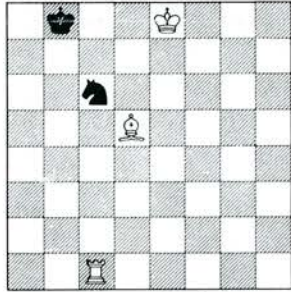
Tillägn. Bo Tigerschiöld (75 år)

Matt i 6 drag.

14203. Anders Lundström &
Manne Persson,
Vindeln/Mora.

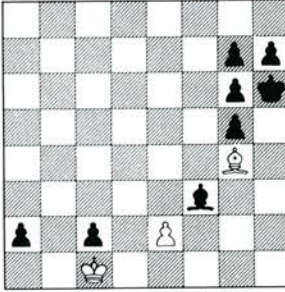
Tillägn. Carl-Erik Lind (75 år)

Hjälp matt i 2 drag.
2 lösningar

14204. Christer Jonsson,
Johanneshov.

Tillägn. A. Hildebrand (60 år)

Hjälp matt i 5 drag.

14205. Zivko Janevski, Jugoslavien. (3 pr. De Waarheid, 1978) Vit: Kg5 Dh7 Tc6 Lb8 Le4 Sd8 Bb4 b7 c2 d2 d3 f4 g7. Svart: Kd4 Ta7 Te7 Sa2 Sb2 Ba6 c5 d5. Matt i 2 drag.

14206. E.A. Petrow, Urjupinsk (SSSR) Vit: Kf3 Dh2 Tc6 Lb5 Lc3 Sg6 Bb4 b6 d3. Svart: Kd5 Tf7 Lh8 Sf2 Sg7 Bd7 f4. Matt i 2 drag.

14207. Boris J. Mucha, Rovno (SSR) Vit: Kh1 Da8 Td5 Lf1 Lh8 Sc4 Sh5 Bg2 h3. Svart: Ke4 Tg7 La4 Lg1 Sc1 Sg8. Matt i 2 drag.

14208. Boris J. Mucha, Rovno. Vit: Kc1 Df6 Ta3 Th4 La7 Lb3 Sc3 Sg3 Bb5 d2 d4. Svart: Kd3 Tb6 Tf8 Lg4 Se5 Bc6 g5. Matt i 2 drag.

14209. Herbert Hultberg & Hilding Fröberg, Stockholm/Handen. Vit: Kb3 Df2 Sb4 Se7. Svart: Ke4 Te6 Be5. Matt i 3 drag.

14210. Herbert Hultberg & Hilding Fröberg, Stockholm/Handen. Vit: Kc3 Sd2 Bd7 e7. Svart: Kal Lh7. Matt i 3 drag.

14211. Herbert Hultberg, Stockholm. Vit: Kh1 Ld1 Sd3 Se7 Be2 e3 f3 h2. Svart: Kf1 Bf4 h4. Själv matt i 3 drag.

14212. Knut Moberg, Rydsgård. (Eskilstuna-Kuriren, 1943) Vit: Ka3 Dg7. Svart: Ka8 Le3 Ba4 b5 c3 e7. Själv matt i 4 drag. Maximum.

14213. Massimo La Rosa, La Spezia (Italien) Vit: Ka7 Sd6 Bc2 f4 g3. Svart: Kh6 Bb2 c3 g4. Seriehjälpmatt i 12 drag.

Lösningstävlingen. Samtliga ovanstående problem 14199 - 14213 ingår i halvårstävlingarna. Dessutom utlottas som vanligt två bokpriser bland lösare med minst fem rätt lösta uppgifter. Sänd gärna lösningar och helst före 20 okt. till Lennart Larsson, Pl 6292, S-443 00 Lerum.

Bokvinnare i TfS 1: Ann Georgii-Hemming, Rimbo och Haldor Vik Hansen, Sandefjord, Norge.

Till problemen. I hjälpmatt börjar svart och hjälper vit att göra matt. I seriehjälpmatten 14213 gör svart 12 drag i följd varpå vit kan sätta matt med sitt enda drag. I självmatt börjar vit och tvingar svart att göra matt. Maximum (14212) betyder att svart endast får göra sina geometriska längsta drag.

Med detta häftes uppgifter inleds andra halvårets löpande tävlingar. Priser i halvårstävlingarna: Tävl. 1: Kr 50, 30 och 20. Tävl. 2: Kr. 40, 20 samt bokpris. Tävlingsbestämmelser i övrigt återfinns i TfS Nr 1.

Resultat av årstävlingen 1981. Tävlingen vanns, inte oväntat men mycket knappt, av Erik Svedberg före vår andra lösningsmästare C. Jonsson, Johanneshov, 3 pr. 60 kr. Rudolf Forsberg, Stockholm, 4 pr. 40 kr. Antero Harju, Orimattila, Finland, 5 pr. 30 kr. Carl-Ivar Holm, Kalmar. Extrapriser (schackböcker) till Gustav Rohm, Angered, Elov Wikström, Älvsbyn, Nikolaj P. Budkov, Klipiki, Sovjet, Olle Berglund, Gävle och Knut Moberg, Rydsgård. Hedersnämmande till Kjell Lindahl, Malmö, Tore Dalin, Vimmerby, Torsten Jönsson, Helsingborg och Evert Johansson, Göteborg.

Lösningar kom under 1981, med större eller mindre regelbundenhet, från sammanlagt 56 lösare. Rekordnotering för senare år.

*

Bo Tigerschiöld 75 år (8/7). Jubilaren blev redan på 1920-talet berömd som vår förste verkliga mångdragsexpert. Först senare fick han svenska efterföljare, närmast Yngve Bladh. Tyvärr omöjliggjorde hans borgerliga gärning (ingenjör, bl.a. uppfinnare) snart en riktigt intensiv problemschacklig verksamhet. Men den blev aktningvärd nog (bl.a. fordrar en mångdragare ovanligt mycket kompositionsarbete). Varmaste lyckönskningar!

Jan Knöppel

I lyckönskningarna vill även TfS instämna. Vi gratulerar också gamle TfS-vännen, lösaren och problemisten Moberg, Rydsgård, som 6/7 fyllde 80 år. Problem 14212 är ett av Mobergs främsta alster.

*

Korrektur. 14109, TfS 10 1981. (Goumondy) Svart Tc2 flyttas till c1. På försöket 1. Txf3? finns nu endast 1. - Tc4!

14115, TfS 10. (Lindberger) Vit Be2 flyttas till e4. Och nu 1. - Kb2 2. Ld4.

14135, TfS 1. (R. Kapica) Kh2 Df2 Tb1 La4 Bd2 - Kd1 Tc2 Lc1 Sb6. Matt i 3 drag. 1. Tb3 (2. Df1) T - 2. Tb2 1. - Txd2 2. Txb6 1. - Lxd2 2. Tb1 d3/d4? Sxa4!

Problemturnering. Den jugoslaviska tidskriften "Rokada" har årsturn. 1981/82 samt 83 för alla slags problem, även studier. Adr. Jozse Junece, Cecovje 58/c, YU-62390 Ravnena Koroskem, Jugoslavien.

Lösningar till problem 14124 - 14138, häfte 1.

14124 (Vukcevic) 1. Lf8 (2. Lxg7.) Ett granddiost inledningsdrag, som ger svarta springaren möjlighet till fyra schackar.

14125 (Melnicenko & Archakov) 1. Da1 (2. Sc7.) Te7/g3/Txa1/Dc3 2. Td3/Ta4/Sd7/Sxg4. Försök: 1. Ta4? g3/Txa4 2. Da1/Sd7. men 1. - Te7! 1. Td3? Te7/Dd3 2. Da1/Sxg4. men 1. - g3! Inledningsdrag och mattdrag förändras reciprokt i försök och lösning. Enligt förf. kombinerat Banny och Ruchlis-tema.

14126 (Lindberger) 1. c4. (2. Lf5) Frigörning av vit springare genom ep-slag med dualförhindrande effekter.

14127 (Jönsson) 1. Sf4 (2. Db2) Tb1/Tc5/Td5/Tf5 2. Kxb1/Dc3/Dd4/Dc1 Efter 1. - Tf5 tycks vit också kunna spela 2. Te5. Synd. Den rutinerade mattdragsexperterna överraskar med ett kombinationsproblem.

14128 (Vanhaupa) 1. Dxa6 (2. Td8) Txa6/T4c5/Tc3/Txb4/S - 2. Txc4/Dxd3/dxc3/Txc6/Sb5 1. De1/Td8/TSc6/Sb5/Kf6? Se2/Txd6/Sxc6/axb5/b2! Komplikerad och oerhört svårlöst.

14129 (Sundman) 1. Sc2 c5 2. Lb4 cxb4 3. Sa3 bxa3 4. h8D axb2 5. De8 (Dh4? b1T.) b1D 6. Dd3/De4 DxD. 5. - b1T/b1L/b1S 6. Dd1/De4/Txc3. Utan dualerna efter 5. - b1D skulle detta varit ett strålande problem. (A.H.)

14130 (Gedda) 1. Se1 h6 2. e8T h5 3. Dd7 Te6 4. Dh7 Tg6 5. Dxh5 Tg5 6. Tg2 Txh5. 1. - h5 2. Th2 h4 3. gxh4 Kxf4 4. Sg2 Kf5 5. Df3 Tf4 6. e3 Txf3. Men, som flera lösare påvisar, dual i den sistnämnda varianten: 2. e8D h4 3. Tg2 hxg3 4. Dg6 Kxf4 5. Se6 Txe6 6. Dh6 Txe6. Även 2. Tg2. Se korrektur i TfS 4! Två förnämliga varianter.

14131 (Lundström) 1. Sh2 Sg2 2. Kf3 Le1 3. Sg4 Sh4.

14132 (Lundström) 1. Td1 Tb6 2. Kc1 Lg6 1. Td2 Tb1. I båda vit och svart platsväxling. Styvt gjort.

14133 (Hermansson) 1. Dc3. Bilösning 1. Sxf3. Möjlig tryckfel i Norsk Sjakkblad varur uppgiften hämtats.

14134 (Jonsson) med vit Bd5 på b5. 1. Te6. Herman Jonsson (1860-1936) var 1800-talets främste svenske tvådragskomponist. Mest känd blev Jonsson dock för sina välredigerade schackspalter i Vårt Land och Nya Dagligt Allehanda.

14135 (Kapica) 1. Tc3 (2. Dg1) Ta2/Td5 2. Tc2 1. - Lxe2 2. Tc1 Carl-Ivar Holm, Kalmar, blev ensam om att finna bilösningen 1. Dxxg3 Ke2/Kf1 2. Kg2/Txd1

14136 (Hultberg) med vit Bd3 på b3. 1. Dc2 c×b3 2. Dc6 b2. 1. – c3 2. Db2 c×b2. Enkel och åskådlig självmat.

14137 (Tikkanen) 1. g3 Kf3 2. g1T Th4 b) 1. g3 Kf3 2. g1L K×g3. c) 1. g3 K×g3 2. g1S Sf2. Svart förvandlar till samma slags pjäs som svart förfogar över. Fyndigt. (C-I-H.)

14138 (Goumondy) 1. Sd5 Tg4 2. Sb5 Tc4 b) 1. d5 Tg6 2. Tb5 Sd3. c) 1. Sdc6 Td2 2. Tb5 Sa4. Här går tyvärr också 1. Tc6 Td2 2. Sb5 Sa4. Påvisat av Olle Berglund, Torsten Jöns-son och Erik Svedberg.

Lösningar till problemen 14139 – 14153, häfte 2.

14139 (Jonsson) 1. – T×c8 2. Kd5 T×f8 3. Dd3 Tf5 4. Kc4 Te5./1. – Tf5 2. Le6 T×f8 3. Kd5 Tc8 4. De4 Tc5. Bilösning 1. – Td5 2. Df5 Sa5 3. Df3 Sc4 4. Lf5 Td4, med dragomkastningar. Författaren har sänt följande korrekture: Vit: Kh1 Tb5 Sa7 Bb3. Svart: Kd4 Db8 Le8 Lh8 Ba3. H-matt 4. Vit börjar. 1. – T×b8 2. Kc5 T×e8 3. Lc3 Te5 4. Kb4 Tb5./1. – Te5 2. Dd6 T×e8 3. Kc5 Tb8 4. Ld4 Tb5. Vit tornkvadrat i dubbel upplaga, skickligt gestaltat.

14140 (Nilsson) 1. Sd8 2. Se6 3. Td8 4. Te8 5. Dd8 6. Kc6 7. Kd7 8. Ke7 9. Sf8 Tg7 1. Td2 2. Sd6 3. Se4 4. Te2 5. Dd2 6. Kc4 7. Kd3 8. Ke3 9. Sf2 Tg3. En fullträff för trollerigubben från Nynäs. (C.J.) Helt utan bönder och endast 6 pjäser. Ett fynd. (E.W.)

14141 (Larsen) 1. L×f5 L×f5/D×f5/Sf4/Sf4/S×c3/Sb2 2. Td5/Sd3/L×e3/Sd3/Td5. 1. Lc2? (2. Sd3/Td5.) f4! 1. Le4? S×c3! En ovanlig form av Novotny. (E.S.)

14142 (Hermanson) 1. K×b6 Mattväxling mellan förspel och lösning efter de svarta dragen Sc3 Dc7 Dc6 och D×c5. Inledningsdrag med vita kungen var stipulerat i turneringen.

14143 (Lindberger) 1. Tbb8 (2. Tbd8.) 1. T×b2? Se7! Behaglig konstruktion. (E.S.)

14144 (Mucha) 1. Le4 Trevliga och omväxlande varianter. Enligt Christer Jonsson är ingen av svarts bönder nödvändiga om ställningen flyttas ett steg till vänster: Ka2 Ta5 Tb3 Lc2 Le5 Se8 Sf3. – Kc4 Td8 La1 Lh7 Sf6. 1. Ld4.

14145 (Rizcu) 1. Dg3 Kd7/d5 2. Dg4/Sc5. Förspel 1. – Kd7 2. Lf5. Förök 1. Da5? Kd7/d5 2. Df5/D×d5. men 1. – S×g7! Trivsam lättviktare med fina mattförändringar.

14146 (Fröberg) 1. b5 T×f6 2. Dd8 (hot) Ka7 3. b6. 1. – Sfe6 2. Sd7 T×d6 3. Db8. 1. – Sge6 2. Sc8 T×f6 3. Da7. 1. – a×b5 2. Da5 Kb8 3. Sd7. Ett förstklassigt mattbildsproblem med strategiskt givande svart försvarsspel.

14147 (Pettersson) 1. Kb2 (dragtvång) Tf2 2. Sg3 Kd2 3. Td1. 1. – Tg1/Th2 2. T×g1 3. Ld1. S1. – Tg3 2. Ld1 1. – g3 2. Lb5 3. L×c4. 1. Lb5? Tg3! 1. Lc6? Tg1! 1. Le8? Th2! Gott variantspel, men störst intresse väcker dock förelserna med La4.

14148 (Hultberg) 1. d8D T×d8 2. e×d8S Kb8 3. Db7. Förspel 1. – Tc8/Td8 2. d×c8L/e×d8S Förök 1. e8D? T×e8! 1. d8T? Tc8 2. Td7 men 1. – Tc8! 1. d8L? Tb (c) 8! 1. d8S? Tb8! Två vita bönder förvandlas på samma fält till olika pjäser. (Förf.)

14149 (Moberg) med vit Ka1 och svart Ba2. 1. Th8! e2 2. Dh1 Kd3 3. Dh7. 1. – c6 2. Td8 En svårfunnen och elegant inledning.

14150 (Hultberg) 1. Tdd7 0–0 2. Tg7 Kh8 3. Th7 1. – Th6 2. Kc7 Tc6 3. Kc6 Bilösning 1. Tf6 (2. Kd6) Th7 2. T×h7 Kd8 3. Tc6 1. – Kd8 2. Te6 Författaren korrigerar genom att flytta Bh5 till h4. Svart får då paraden 1. – Th5!

14151 (Limbach) 1. Tb6 La2 2. b×a4 L×g7. 1. – Lb5/Lc6/L×e8/Lf5/Le6/L×c8 2. T×b5/T×c6/f×e8L/e×f5/T×e6/b×c8S 1. Td6? Lb5! 1. Tf6? L×e8! 1. Te7? L×e8! 1. b4? La4! Innehållsrik och med ett par listiga förförelser.

14152 (Persson) 1. Lc6 Tb8 2. Tf6 Th8. b) 1. Tb5 Tg1 2. Le2 T×h1. Fungar med nästan datormässig perfektion. (E.S.)

14153 (Makaronez) 1. Lb5 Sg4 2. L×a6 Tb3./1. Sc6 Sd3 2. Sb8 Tg6. Men bilösling med 1. Db7 a×b7 2. – bD. Blir, som K-G. Pettersson påpekar, korrekt om Da8 och Tg8 byter plats.

Nya problemböcker

Colin Russ: Miniature Chess Problems From Many Countries. William Heinemann Ltd, 10 Upper Grosvenor Street, London W IX 9 PA. Pris £ 8.50. En utmärkt och föredömligt redigerad samling med 400 ortodoxa miniatyrproblem (uppgifter med högst 7 pjäser). Samtliga problem försedda med fullständiga lösningar och kommentarer. I en 26 sidor lång introduktion redogörs ingående för olika stilriktningar inom problemkonsten. Ett flertal svenska problem finns med i samlingen. Därav hela 7 st. av H. Hultberg och 5 av B. Lindgren.

125 ausgewählte NZZ-Schachprobleme aus 25 Ländern. Buchverlag Neue Zürcher Zeitung, 8021 Zürich, Postfach. Pris Schw. Fr. 12.80. Ett tvärsnitt genom Neue Zürcher Zeitungs problemspalt åren 1930-80 sammanställt av spaltens nuvarande redaktör Odette Vollenweider. Såväl NZZ-original som reproduktioner har medtagits. Att många av världens ledande problemlösa är representerade borgar för urvalets höga kvalitet. Lösningar med sakkunniga omdömen och temabeskrivningar höjer ytterligare värdet av denna förnämliga utgåva.

Lajos Riczu: 100 Gyalogpélküli Sakkfeladványa. Den kände ungerske problemisten har här samlat hundra nätta småsaker ur sin rika produktion i en enkelt utformad volym med samtliga uppgifter i notation. Ehuru Riczu knappast hör hemma i främsta ledet bland sitt hemlands många stora problemkomponister är hans konst väl värd att stifsta bekantskap med.

Antikvarisk litteratur (hå=hård pärm, mj=mjuk pärm)

Caissas Weltreich (Euwe)	mj	30:–
Lehrbuch (Dufresne), 8. Aufl	hä	50:–
Around Chess World 80 Years, vol 1	mj	35:–
Franklin/Chess in Early America	hä	40:–
More Questions Answered (Bonham)	hä	30:–
Tal Since 1960 (Cozens)	mj	40:–
Boken om Schack (Carlén)	hä	200:–
Illustrerad Spelbok (56 sid schack)	hä	200:–
Tidskrift för Schack 1939–1941	hä	350:–
Tidskrift för Schack 1949	hä	200:–
Tidskrift för Schack 1951	hä	200:–
1900 London (facsimile)	hä	75:–
1914 Baden-bei-Wien (1967)	mj	30:–
1923 Karlsbad (facsimile)	hä	90:–
1946 Groningen (original)	hä	250:–
1948 Zapadocesky Lazny (original)	hä	150:–
1950 Amsterdam (original)	hä	200:–
1956 Mar del Plata (bulletin)	mj	40:–
1961 Wien (Carl Schlechter)	mj	25:–
1970 Zagreb (jugoslavisk bulletin)	mj	25:–
1973 Brasilia (rysk bok)	hä	60:–
1973 Las Palmas (spanska)	mj	25:–
1974 Nice (olympiad)	mj	40:–
18. Ryska mästerskapen	hä	120:–
30. Ryska mästerskapen (engelska)	mj	40:–

Filosofie (Siebert), 3. Teil	mj	30:–
Spanischen Partie (Leonhardt)	mj	60:–
Around Chess World 80 Years, vol 2	mj	35:–
How to Play Chess (Lasker)	hä	30:–
Howard Staunton (Levy)	mj	40:–
Lasker vs Pillsbury (Brandreth)	mj	50:–
Stora Schackboken (Gizycki)	hä	175:–
Spanska Mästare (16 sid schack)	hä	75:–
Tidskrift för Schack 1942–1944	hä	350:–
Tidskrift för Schack 1950	hä	200:–
Tidskrift för Schack 1952	hä	200:–
1903 Vienna Gambit (1967)	mj	25:–
1914 St. Petersburg (original)	hä	450:–
1923 Mährisch-Ostrau (facsimile)	hä	80:–
1946 Zaanstreek (original)	hä	100:–
1948 Saltsjöbaden (DK-SF-N-S)	mj	75:–
1953 Zürich (Ståhlberg)	hä	175:–
1957 Wien (lag-EM)	mj	25:–
1967 Tunis (jugoslavisk bulletin)	mj	25:–
1972 Skopje (olympiad)	hä	90:–
1973 Leningrad (rysk bok)	hä	60:–
1974 Las Palmas (spanska)	mj	25:–
1980 Skara (lag-EM)	mj	40:–
19. Ryska mästerskapen	hä	120:–
37. Ryska mästerskapen (jugoslav)	mj	30:–

Detta är ett smakprov på sortimentet. Var god meddela önskemål eller sänd söklista.
Var god observera att priserna inkluderar moms/porto!!!
 Efter SM i Gävle träffas jag under sommaren på telefon 0340/383 76

NILS LINDE

Gröna stugans väg 45, 1 tr • S-127 34 SKÄRHOLMEN/SWEDEN
 Tel. 08/97 27 49. P.g. 89 64 22-3

ALLT I SCHACK

Schackalbum amerikansk modell för korrespondensspelare:

Schackalbum med 7 kompletta spel och protokollblad	per st.	34:–
Schackalbum med 9 kompletta spel och protokollblad	per st.	40:50
Schackalbum med 11 kompletta spel och protokollblad	per st.	47:–
Pjäsatser till albumen per karta (32 st. pjäser)	pr st.	2:–
Protokollblad till albumen	pr st.	0:15
Protokoll för korr-schack S.S.K.K.	per st.	0:10
Protokollbok, S.S.K.K. för 40 partier	per st.	5:75
Korrespondenskort, Svensk-Engelska	per hundra	6:50

Moms och porto tillkommer på priserna:

Stockholms Schackförlag
 Brännkyrkagatan 71 – 117 23 Stockholm
 Tel. 08/69 42 37. Efter kl. 18.00,
 08/69 44 41
 Postgiro 55 08 86-6

För schack- och språkstudier...

Världspaket Aktuellt (10 schacktidningar från 10 länder 1979/81) ... 20:–
 Världspaket Äldre (1960/70-talen) ... 15:–
 Finlandspaket (10 häften på finska) ... 15:–
 Alla TFS-årgångar enligt annons TFS/5 1982 fortfarande tillgängliga!

Portofritt!

Tidskrift för Schack
 Box 7123 402 33 Göteborg

Postgiro 604634-6

Antikvarisk schacklitteratur

Antikvarisk svensk schacklitteratur blir år för år allt sällsyntare. Stora mängder går till utländska samlare, men än är priserna på hemmamarknaden ganska låga. Eller vad sägs om en sällsynt årgång TFS som kanske kostar bara några tiotusental mera än vad en vanlig deckare gör? Pass alltså på nu medan de ännu finns att få.

Vi kan idag erbjuda följande kompletta årgångar TFS i lösa häften eller inbundna:

1911 - 160:- 1913 - 120:- 1914 - 140:- 1919 - 100:- 1919 - 120:- 1920 inb. 150:- 1920 - 100:- 1930 - 100:- 1930 febr.nr. i facsimil 25:- 1931 - 100:- 1932 - 85:- 1938 - 200:- 1939 (2 häften i form av dubbelsidig fotokopia av hög kval.) 140:- 1940 (1 häfte i fotokop.) 150:- 1943 (1 häfte i fotokop.) 130:- 1945 160:- , 1946 - 160:- 1947 - 150:- 1948 (1 häfte i fotokop.) 120:- 1949 - 150:- 1950 - 130:- 1951 (1 h. i fotok.) 120:- 1952 - 170:- 1952 (1 h. i fotok.) 130:- 1953 - 150:- 1953 (1 h. i fotok.) 125:- 1954 - 100:- 1955 - 120:- 1956 inb. 100:- 1956 - 60:- 1957 inb. 100:- 1957 - 60:- 1959 - 110:- 1961 - 200:- 1961 (m 1 h. i fotok.) 160:- 1967 - 120:- 1972 - 120:-. Vårt lager omfattar blott 1-3 ex. av varje årgång.

Vi har också **Schackvärlden 1924-1945** (begär specialoffert)

Antikvariska böcker:

- Collijn:** Lärobok i Schack för nybörjare **1:a uppl.** 1906 (utan omslag) 160:-
do: Lärobok i Schack **2:a uppl.** 1910 i mycket gott skick 130:-
do: Lärobok i Schack **2:a uppl.** del I+II i ett band. 180+160 sid. 180:-
do: Lärobok i Schack **3:e uppl.** inb. del II (Kungsgambit+slutspel) 1916 85:-
do: Lärobok **4:e uppl.** (Stora Collijn 542 sid.!) 1921 - En svensk Bilguer med förnämlig slutspelsdel häft. 200:- inb. 250:-
do: Brokiga Blads handledning i schack. Sthlm 1911 48 sid. 130:-
Mieses: Schack -lättfattlig vägledning. Sthlm. 1923 **1:a uppl.** inb. 120:-
do: Schack **2:a** bearb. uppl. Sthlm 1938 87 sid. inb. som ny 85:-
Wilson: Handledning i schack. 17:e uppl. Sthlm 1950 54 sid. 30:-
Wigforss: Hur man spelar schack. **1:a uppl.** Sthlm 1923 260 sid. 175:-
Wilson: Illustrerad Spelbok. Häft. I - Schack 60 sid. Sthlm 1888 300:-
Lewis: Schack för begynnare. Sthlm 1851, 139 sid. 500:-
Schultz: Undervisning i Schackspelet Sthlm. 1871 142 sid. inb. 450:-
Minckwitz: Teoretisk och praktisk Lärobok i Schackspelet jämte inledning till Problemkonsten, samt några minnen och iakttagelser rörande schacklifvet i Sverige av R. Sahlberg. Sthlm. 1855 224 sid. En del sid. lösa.
Saknar bakre omslag. Tarvar inbindning 400:-
Carlén: Boken om Schack Sthlm 1948, med schackspelargalleri. inb. 768 s. 250:-
do: Boken Den värdefulla schackdelen utan porträttgalleri häft. 160:-
Gizycki: Stora Schackboken (schackspelets kulturhistoria) inb. 240 sid. 185:-
Spielmann: Karl Schlechter. Sthlm 1924 Biogr. + 125 partier 17 prob. 200:-
Ståhlberg: I kamp med världseliten. Örebro 1958 häft. 151 sid. 120:-

På våra antikvariska listor har vi ytterligare ett 30-tal svenska titlar och omkring 400 utländska. Rekvirera även våra listor för schackfilateli, exlibris etc. Leverans gratis.

SCHACKBULLETINENS FÖRLAG

Box 23, 751 05 UPPSALA 1P